

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

Ν. Π. Δ. Δ. Ν. 1804/1988

Κάνιγγος 27

106 82 Αθήνα

Τηλ.: 210 38 21 524

210 38 29 266

Fax: 210 38 33 597

<http://www.eex.gr>

E-mail: info@eex.gr

**ASSOCIATION
OF GREEK CHEMISTS**

27 Kanningos Str.

106 82 Athens

Greece

Tel. ++30 210 38 21 524

++30 210 38 29 266

Fax: ++30 210 38 33 597

<http://www.eex.gr>

E-mail: info@eex.gr

29^{ος}
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΧΗΜΕΙΑΣ
Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο, 28 Μαρτίου 2015

Οργανώνεται από την
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ
υπό την αιγίδα του
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ- ΟΔΗΓΙΕΣ -ΔΕΔΟΜΕΝΑ

- Διάρκεια διαγωνισμού **3 ώρες**.
- Να γράψετε ευανάγνωστα, στο χώρο που θα καλυφθεί αδιαφανώς, το **όνομά** σας, τη **διεύθυνσή** σας, τον **αριθμό** του **τηλεφώνου** σας, το **όνομα του σχολείου** σας, την **τάξη** σας και τέλος την **υπογραφή** σας.
- Να καλύψετε τα στοιχεία σας, αφού προηγουμένως πιστοποιηθεί η ταυτότητά σας κατά την παράδοση του γραπτού σας.
- Για κάθε ερώτημα του 1^{ου} Μέρους είναι σωστή μία και μόνον απάντηση από τις τέσσερις αναγραφόμενες. Να την επισημάνετε και να γράψετε το γράμμα της σωστής απάντησης (Α, Β, Γ ή Δ) στον πίνακα της σελίδας 8, ΔΙΧΩΣ ΣΧΟΛΙΑ. Το 1^ο Μέρος περιλαμβάνει συνολικά **40** ερωτήσεις και κάθε σωστή απάντηση βαθμολογείται με **1,5** μονάδα. Ο προβλεπόμενος μέσος χρόνος απάντησης για κάθε ερώτημα είναι περίπου 3 min. Δεν πρέπει να καταναλώσετε περισσότερο από περίπου 2 ώρες για το μέρος αυτό. Αν κάποια ερώτηση σας προβληματίζει ιδιαίτερα, προχωρήστε στην επόμενη και επανέλθετε, αν έχετε χρόνο.
- Για τις ασκήσεις του 2^{ου} Μέρους να αναγράψετε τον αριθμό ή το γράμμα της σωστής απάντησης στον πίνακα της σελίδας 8, και την πλήρη λύση στο τετράδιο των απαντήσεων. Καμία λύση δε θα θεωρηθεί σωστή αν λείπει μία από τις δύο απαντήσεις. Οι μονάδες για τις **2** ασκήσεις του 2^{ου} Μέρους είναι συνολικά **40**.
- Το **ΣΥΝΟΛΟ** των **ΒΑΘΜΩΝ** = **100**

Προσοχή:

Η σελίδα 8 με τις Απαντήσεις των Ερωτήσεων Πολλαπλής Επιλογής και τις Απαντήσεις των Ασκήσεων πρέπει να επισυναφθεί στο Τετράδιο των Απαντήσεων.

- Προσπαθήστε να απαντήσετε σε όλα τα ερωτήματα.
- Θα βραβευθούν οι μαθητές με τις συγκριτικά καλύτερες επιδόσεις.
- Ο χρόνος είναι περιορισμένος και επομένως διατρέξτε γρήγορα όλα τα ερωτήματα και αρχίστε να απαντάτε από τα πιο εύκολα για σας.

ΦΥΣΙΚΕΣ ΣΤΑΘΕΡΕΣ

Σταθερά αερίων R	$R = 8,314 \text{ J} \cdot \text{K}^{-1} \cdot \text{mol}^{-1} = 0,082 \text{ L} \cdot \text{atm} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$	Μοριακός όγκος αερίου σε STP	$V_m = 22,4 \text{ L/mol}$
Αρ. Avogadro	$N_A = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$	Σταθερά Faraday	$F = 96487 \text{ C mol}^{-1}$
$\rho_{\text{H}_2\text{O}} = 1 \text{ g/mL}$	$1 \text{ atm} = 760 \text{ mm Hg}$	$K_w = 10^{-14} \text{ mol}^2 \text{ L}^{-2}$ στους 25 °C	

ΣΕΙΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ:K, Ba, Ca, Na, Mg, Al, Mn, Zn, Cr, Fe, Co, Ni, Sn, Pb, H₂, Cu, Hg, Ag, Pt, Au**ΣΕΙΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΜΕΤΑΛΛΩΝ:** F₂, O₃, Cl₂, Br₂, O₂, I₂, S**ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΑΕΡΙΑ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ:** HCl, HBr, HI, H₂S, HCN, CO₂, NH₃, SO₃, SO₂**ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ
ΙΖΗΜΑΤΑ**

Άλατα Ag, Pb, εκτός από τα νιτρικά
 Ανθρακικά και Φωσφορικά άλατα, εκτός K⁺, Na⁺, NH₄⁺
 Υδροξείδια μετάλλων, εκτός K⁺, Na⁺, Ca²⁺, Ba²⁺
 Θειούχα άλατα, εκτός K, Na, NH₄⁺, Ca²⁺, Ba²⁺, Mg²⁺
 Θειικά άλατα Ca²⁺, Ba²⁺, Pb²⁺

Σχετικές ατομικές μάζες (ατομικά βάρη):

H = 1	C = 12	O = 16	N = 14	Fe = 56	K = 39	Zn = 65	Ca = 40	Cr = 52	I = 127	Cl = 35,5
Mg = 24	S = 32	Ba = 137	Na = 23	Mn = 55	Ti = 48	Br = 80	F = 19	Al = 27	Cu = 63,5	Pb = 208

A ΜΕΡΟΣ: Α ΛΥΚΕΙΟΥ

1. Από τα μέταλλα: K, Ca, Fe, Ag αντιδρούν με H₂O και παράγουν βάσεις τα:
A. K, Ca, Fe   B. K, Ca   Γ. K   Δ. όλα
2. Η σχετική μοριακή μάζα της ένωσης με τύπο XO₂ είναι 64 και της H₂XO₄ είναι 98. Η σχετική μοριακή μάζα της ένωσης με τύπο H₂X είναι ίση με:
A. 32   B. 18   Γ. 62   Δ. 34
3. Πολωμένο ομοιοπολικό δεσμό με οξυγόνο (₈O) σχηματίζει το στοιχείο:
A. ₁₆X   B. ₈Ψ   Γ. ₂₀Z   Δ. ₁₀Ω
4. Ο αριθμός οξείδωσης του Cr στο Cr₂O₇²⁻ είναι:
A. 12   B. 3   Γ. 7   Δ. 6
5. Η διαλυτότητα της NH₃ στο H₂O, όταν αυξάνεται η θερμοκρασία από τους 20^oC στους 40^oC:
A. Διπλασιάζεται   B. Αυξάνεται   Γ. Ελαττώνεται   Δ. δεν μπορούμε να γνωρίζουμε
6. Το 1 μόριο SO₂ σε σχέση με το 1 μόριο H₂S ζυγίζει:
A. περισσότερο   B. λιγότερο   Γ. το ίδιο   Δ. το μισό
7. Το στοιχείο ₁₂Z έχει ίδιες ιδιότητες με το:
A. ₈X   B. ₂Ψ   Γ. ₁₇Z   Δ. ₂₀Ω
8. Ο όγκος του αέριου CO₂, μετρημένος σε STP, που περιέχει 0,6 N_A άτομα συνολικά είναι ίσος με:
A. 22,4 L   B. 2,24 L   Γ. 8,96 L   Δ. 4,48 L

9. Δίνεται ο διπλανός πίνακας και οι σχετικές ατομικές μάζες H_{A,r,H}=1, A_{r,N}=14, A_{r,O}=16. Η σωστή αντιστοίχιση των ενώσεων της στήλης Α με τις πληροφορίες της στήλης Β είναι:

Ουσία	
1. HNO ₃	A. Έχει σχετική μοριακή μάζα 108
2. NO	B. 0,1 mol του έχουν μάζα 6,3 g
3. N ₂ O ₅	Γ. 4,48 L του μετρημένα σε STP, έχουν μάζα ίση με 6 g
4. NH ₃	Δ. Έχει περιεκτικότητα σε άζωτο 87,5%
5. N ₂ H ₄	Ε. Έχει περιεκτικότητα σε άζωτο 82,4%

- A. 1-B, 2-Γ, 3-A, 4-E, 5-Δ   B. 1-B, 2-Γ, 3-A, 4-Δ, 5-E
Γ. 1-Δ, 2-E, 3-A, 4-Γ, 5-B   Δ. 1-B, 2-A, 3-Γ, 4-E, 5-Δ
10. Ίσοι όγκοι των αερίων CH₄ και CO μετρημένοι στις ίδιες συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίας περιέχουν αριθμούς ατόμων που έχουν σχέση λόγων αντίστοιχα:
A. 2/1   B. 1/1   Γ. 1/2   Δ. 5/2
11. Με ανάμειξη ενός διαλύματος NaOH 4%w/v με ένα διάλυμα NaOH 0,5 M μπορεί να παρασκευαστεί ένα διάλυμα NaOH με συγκέντρωση:
A. 1,0 M   B. 0,4 M   Γ. 0,8 M   Δ. 0,5 M
12. Η αντίδραση του ασβεστίου με το νερό στις συνήθεις συνθήκες περιγράφεται από τη χημική εξίσωση:
A. Ca+2H₂O→Ca(OH)₂+H₂   B. Ca+H₂O→CaOH+1/2H₂
Γ. Ca+H₂O→CaO +H₂   Δ. Ca+2H₂O→CaO₂+ 2H₂
13. Από τις ακόλουθες χημικές εξισώσεις αναπαριστά οξειδοαναγωγική αντίδραση η:
A. CaCO₃→CaO +CO₂   B. KClO₃ →KCl +3/2O₂
Γ. Ca(OH)₂+2HNO₃→Ca(NO₃)₂+2H₂O   Δ. 2NH₃+H₂S→(NH₄)₂S

14. Το στοιχείο ₁₃²⁷X βρίσκεται στον Περιοδικό πίνακα:
A. στην 1^η ομάδα και 3^η περίοδο και έχει σχετική ατομική μάζα 13
B. στην 2^η ομάδα και 3^η περίοδο και έχει σχετική ατομική μάζα 27

Γ. στην 13^η ομάδα και 3^η περίοδο και έχει σχετική ατομική μάζα 13
 Δ. στην 13^η ομάδα και 3^η περίοδο και έχει σχετική ατομική μάζα 27

15. Η $A_{r,O}=16$, $A_{r,Si}=28$. Η μάζα ενός μορίου SiO_2 είναι ίση με:

A. 60,00 g   B. $9,97 \cdot 10^{-23}$ g   Γ. $9,77 \cdot 10^{-22}$ Δ. $60,00 \cdot 10^{-23}$ g

16. Μεταξύ τεσσάρων δοχείων κατασκευασμένων από Φ1: από σίδηρο, Φ2: από ψευδάργυρο, Φ3: από χαλκό, Φ4: από μόλυβδο, είναι κατάλληλο για τη φύλαξη λεμονάδας το:

A. Φ1   B. Φ2   Γ. Φ3   Δ. Φ4

17. Από τις ακόλουθες χημικές ενώσεις είναι οπωσδήποτε στερεή η:

A. H_2S B. ZnO Γ. N_2 Δ. SO_3

18. Η συγκέντρωση των θειικών ιόντων, διαλύματος που προκύπτει από την αραιώση 250 mL διαλύματος Na_2SO_4 0,550 M, σε 1,25 L είναι:

A. 0,110 M   B. 0,138 M   Γ. 0,220 M   Δ. 0,275 M

19. Η διαλυτότητα του $K_2Cr_2O_7$ στο νερό είναι 125 g ανά L H_2O στους 20°C. Ένα διάλυμα παρασκευάζεται στους 20°C και περιέχει 6 g $K_2Cr_2O_7$ σε 50 mL νερού. Το διάλυμα αυτό είναι:

A. αραιωμένο   B. κορεσμένο   Γ. υπέρκορο   Δ. ακόρεστο

20. Δοχείο περιέχει 4 L διαλύματος (Δ_1) H_2SO_4 συγκέντρωσης 2M. Σε κωνική φιάλη των 100 mL βάζουμε διάλυμα Δ_2 μέχρι τη χαραγή. Η συγκέντρωση σε H_2SO_4 του διαλύματος στην κωνική φιάλη είναι:

A. 0,2 M   B. 20, 0 M   Γ. 2,0 M   Δ. Καμία από τις προηγούμενες

21. Αέρια αμμωνία (NH_3) διαλύεται στο νερό και σχηματίζεται κορεσμένο διάλυμα στους 5°C. Αν το θερμάνουμε στους 20°C τότε:

A. Η μάζα του διαλύματος ελαττώνεται   B. Το διάλυμα μετατρέπεται σε ακόρεστο

Γ. Η περιεκτικότητα του διαλύματος παραμένει σταθερή   Δ. Ισχύουν όλα τα παραπάνω

22. Η δυναμίτιδα έχει ως κύριο συστατικό την χημική ένωση νιτρογλυκερίνη ($C_3H_5N_3O_9$). Όταν η δυναμίτιδα εκρήγνυται υλοποιείται η αντίδραση: $2C_3H_5N_3O_9(s) \rightarrow \alpha CO_2(g) + \beta N_2(g) + \gamma H_2O(g) + \delta O_2(g)$. Το άθροισμα των συντελεστών των αερίων σωμάτων είναι:

A. 13,5   B. 14   Γ. 14,5   Δ. 16,5

23. Το τρίτο αλκάλιο έχει ατομικό αριθμό:

A. 19   B. 11   Γ. 21   Δ. 17

24. 10 g άλατος X προστίθενται σε 200 mL κορεσμένου διαλύματος του ίδιου άλατος X περιεκτικότητας 5%w/v στο άλας X. Η περιεκτικότητα του διαλύματος στο άλας X (σε σταθερή θερμοκρασία):

A. Θα διπλασιαστεί   B. Θα υποδιπλασιαστεί

Γ. Θα μείνει σταθερή   Δ. Δεν μπορούμε να προβλέψουμε

25. Αν αναμίξουμε διάλυμα KOH συγκέντρωσης c M με τετραπλάσιο όγκο νερού, τότε η συγκέντρωση του διαλύματος που θα προκύψει είναι:

A. 5c M   B. 0,25c M   Γ. 0,2c M   Δ. 4c M

26. Ο αριθμός οξείδωσης του θείου (S) στην ένωση H_2SO_x είναι +4. Η σχετική μοριακή μάζα της ένωσης H_2SO_x είναι:

A. 82   B. 66   Γ. 98   Δ. 114

27. Από τα επόμενα στοιχεία (Σ) σχηματίζει με το υδρογόνο ($_1H$) ιοντική ένωση με χημικό τύπο ΣH_2 το:

A. $_8O$ B. $_{20}Ca$ Γ. $_{11}Na$ Δ. $_{16}S$

28. Το ιόν ${}_{13}^{27}\text{Al}^{3+}$ περιέχει:

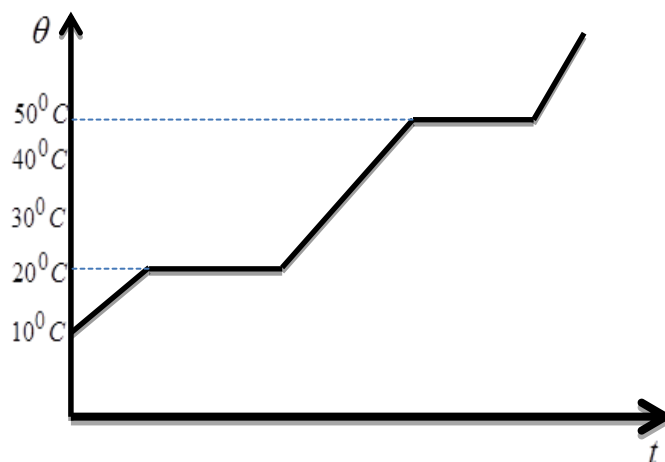
- A. 13 πρωτόνια, 24 νετρόνια και 13 ηλεκτρόνια
Γ. 13 πρωτόνια, 14 νετρόνια και 10 ηλεκτρόνια

- B. 13 πρωτόνια, 27 νετρόνια και 10 ηλεκτρόνια
Δ. 13 πρωτόνια, 14 νετρόνια και 16 ηλεκτρόνια

29. Το στερεό σώμα Α θερμαίνεται και μετατρέπεται τελικά σε αέριο. Η μεταβολή της θερμοκρασίας συναρτήσει του χρόνου φαίνεται στο διπλανό διάγραμμα:

Το σημείο τήξεως του Α και το σημείο ζέσεως του Α είναι αντίστοιχα:

- A. 10°C , 20°C
B. 20°C , 50°C
Γ. 30°C , 40°C
Δ. 40°C , 50°C

30. Ορισμός χρόνου υποδιπλασιασμού ($t_{1/2}$): Ορίζεται ως ο χρόνος που απαιτείται για να διασπαστούν οι μισοί από τους πυρήνες σε ένα δείγμα.

Για ένα ραδιοϊσότοπο χρειάζονται 200 έτη για να απομείνει το $1/16$ της αρχικής του ποσότητας. Ο $t_{1/2}$ του συγκεκριμένου ραδιοϊσοτόπου είναι:

- A. 80 έτη
B. 800 έτη
Γ. 25 έτη
Δ. 50 έτη

31. Το στοιχείο Α ανήκει στη $2^{\text{η}}$ ομάδα και τη $3^{\text{η}}$ περίοδο. Το στοιχείο Β ανήκει στην $16^{\text{η}}$ ομάδα και την $3^{\text{η}}$ περίοδο. Ο χημικός τύπος της ένωσης μεταξύ των Α και Β είναι:

- A. AB
B. AB_2
Γ. A_2B
Δ. AB_3

32. Το θείο ${}_{16}\text{S}$ βρίσκεται σε διαφορετικές αλλοτροπικές μορφές και απαντά ως οκταατομικό μόριο S_8 στο οποίο ο αριθμός οξείδωσης του θείου είναι:

- A. 8
B. 2
Γ. 0
Δ. 16

33. Ορισμένη ποσότητα ανθρακικού αμμωνίου χωρίζεται σε δύο ίσα μέρη. Το 1° μέρος αντιδρά με υδροχλώριο και εκλύεται αέριο Α. Το 2° μέρος αντιδρά με υδροξείδιο του καλίου και εκλύεται αέριο Β. Τα Α και Β είναι αντίστοιχα:

- A. υδρογόνο - αμμωνία
B. διοξείδιο του άνθρακα - αμμωνία
Γ. υδρογόνο - διοξείδιο του άνθρακα
Δ. διοξείδιο του άνθρακα - υδρογόνο

34. Το κορεσμένο διάλυμα του MgCl_2 περιέχει 52,4 g MgCl_2 σε 100 g H_2O στους 20°C . Η %w/w περιεκτικότητα του κορεσμένου διαλύματος MgCl_2 στους 20°C μπορεί να είναι:

- A. 52,4 %w/w
B. 34,4 %w/w
Γ. 45,2 %w/w
Δ. 28,5 %w/w

35. Αν διαλυθούν ίσες μάζες HClO και HClO_2 σε ίσους όγκους νερού και σχηματιστούν ίσοι όγκοι διαλυμάτων $\Delta 1$ και $\Delta 2$, τα διαλύματα θα έχουν:

- A. ίσες συγκεντρώσεις $c_1=c_2$
B. $c_1>c_2$
Γ. $c_1<c_2$
Δ. % w/v του $\Delta 1 >$ % w/v του $\Delta 2$

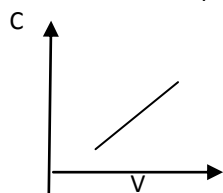
36. Τα στοιχεία Α, Β, και Γ σχηματίζουν τρεις δυαδικές ενώσεις στις οποίες και τα τρία στοιχεία έχουν τον ίδιο αριθμό οξείδωσης. Το κλάσμα μάζας του Α στην ένωση με το Β είναι 75,0% και το κλάσμα μάζας του Β στην ένωση με το Γ είναι 7,8%. Το κλάσμα μάζας του Γ στην ένωση με το Α είναι:

- A. 20,2 %
B. 80,0 %
Γ. 25,0 %
Δ. 41,4 %

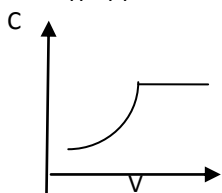
37. Το ζευγάρι ουσιών οι οποίες είναι δυνατόν να είναι ταυτόχρονα διαλυμένες σε ένα διάλυμα είναι:

- A. P_2O_5 , KOH
B. NH_3 , NH_4Cl
Γ. HCl , $\text{Al}(\text{OH})_3$
Δ. H_3PO_4 , CaCO_3

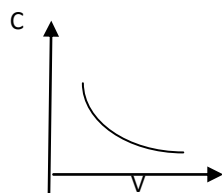
38. Αφήνουμε σε ανοικτό χώρο ένα ποτήρι που περιέχει ένα ακόρεστο υδατικό διάλυμα NaCl, οπότε συνεχώς εξατμίζεται νερό. Η μεταβολή της συγκέντρωσης του διαλύματος σε σχέση με τον όγκο του, αποδίδεται καλύτερα από το διάγραμμα:

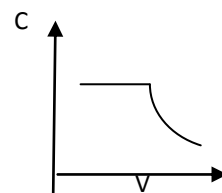
A.

B.

Γ.

Δ.

39. 4,9 g διπρωτικού οξέος H_2A απαιτούν για πλήρη εξουδετέρωση 100 mL διαλύματος NaOH 1 M. Η σχετική μοριακή μάζα του H_2A είναι:

- A. 4,9   B. 49,0   Γ. 9,8   Δ. 98,0

40. x L διαλύματος HCl 2M αναμειγνύονται με γ L διαλύματος HCl 4 M και παίρνουμε (x+y) L διαλύματος HCl 2,5 M. Ο λόγος x/y είναι:

- A. 3/2   B. 3/1   Γ. 1/3   Δ. 2/3

B ΜΕΡΟΣ: ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Το στοιχείο X βρίσκεται στην 4^η περίοδο και την 1^η ομάδα του Περιοδικού Πίνακα και έχει ένα νετρόνιο περισσότερο από τα πρωτόνια του.

1.1. Ο ατομικός αριθμός του X είναι:

A. 11   B. 19   Γ. 39   Δ. 23

1.2. ο μαζικός αριθμός του X είναι:

A. 23   B. 38   Γ. 39   Δ. 41

1.3. Το X είναι:

A. αλογόνο   B. διατομικό αμέταλλο   Γ. ευγενές αέριο   Δ. αλκάλιο

1.4. Ο αριθμός οξειδωσης του X στις χημικές ενώσεις που σχηματίζει είναι:

A. +1   B. +2   Γ. -1   Δ. +/- 1

1.5. Η σχετική ατομική μάζα του συγκεκριμένου ισοτόπου του X είναι ίση με:

A. 39 g   B. 19   Γ. 39   Δ. 19 g

1.6. Ο δεσμός που σχηματίζει το X με το ^{17}Cl είναι:

A. πολωμένος ομοιοπολικός   B. μη πολικός ομοιοπολικός   Γ. ιοντικός   Δ. ημιπολικός

1.7. Οι ηλεκτρονικοί τύποι των ενώσεων του X με χλώριο και οξυγόνο αντίστοιχα είναι:

A. XCl_2, XO B. $\text{XCl}_3, \text{X}_2\text{O}_3$ Γ. $\text{XCl}, \text{X}_2\text{O}$ Δ. XCl, XO

1.8. Ορισμένη ποσότητα του X, το οποίο είναι πολύ δραστικό στοιχείο, διαλύεται σε κωνική φιάλη που περιέχει 500 mL νερό, αντιδρά με το νερό και σχηματίζονται 11,2 g προϊόντος A και ένα αέριο B, ενώ ο όγκος του διαλύματος Δ1 που σχηματίστηκε παραμένει 500 mL.

Η ποσότητα του X που αντέδρασε σε g είναι ίση με:

A. 11,2 g   B. 7,8 g   Γ. 3,9 g   Δ. 15,6 g

1.9. Ο όγκος του B που εκλύθηκε μετρημένος σε STP είναι ίσος με:

A. 2,24 L   B. 4,48 L   Γ. 22,4 L   Δ. 44,8 L

1.10. Η %w/v περιεκτικότητα στην A του διαλύματος Δ1 που σχηματίστηκε είναι ίση με:

A. 2,24   B. 11,20   Γ. 0,45   Δ. 2,87

1.11. 50 mL του Δ1 αναμειγνύονται με 150 mL ενός διαλύματος Δ2 που έχει περιεκτικότητα σε A 11,2 %w/v. Η μοριακή κατά όγκο συγκέντρωση του διαλύματος Δ3 που παράγεται από την ανάμειξη των Δ1 και Δ2 είναι ίση με:

A. 1,60 M   B. 2,40 M   Γ. 2,00 M   Δ. 8,96 M

2. Διαλύονται 10,6 g Na_2CO_3 σε νερό και παρασκευάζονται 200 mL διαλύματος Δ με πυκνότητα 1,2 g/mL.

2.1. Η % w/w και %w/v περιεκτικότητα του διαλύματος Δ σε Na_2CO_3 είναι αντίστοιχα:

A. 5,3% w/w και 4,4 %w/v   B. 4,4%w/w και 5,3% w/v
Γ. 2,9% w/v και 2,2 %w/w   Δ. 11,6 %w/w και 8,8 % w/v

2.2. Σε ορισμένο όγκο του διαλύματος Δ προσθέτουμε τετραπλάσιο όγκο νερού. Η συγκέντρωση του αραιωμένου διαλύματος σε Na_2CO_3 είναι:

A. 0,1M   B. 0,5M   Γ. 2,5M   Δ. 0,2M

2.3. Ο όγκος διαλύματος H_3PO_4 συγκέντρωσης $\frac{1}{3}$ M, ο οποίος απαιτείται για να αντιδράσει πλήρως

με το διάλυμα Δ είναι:

A. 0,2 mL   B. 0,4 mL   Γ. 400 mL   Δ. 200 mL

2.4. Όλη η ποσότητα του αερίου που εκλύθηκε από την προηγούμενη αντίδραση, διοχετεύεται σε κενό δοχείο σταθερού όγκου 8,2 L στους 27 °C. Η πίεση που ασκεί το αέριο αυτό στο δοχείο είναι ίση με:

A. 0,15 atm   B. 0,30 atm   Γ. 0,60 atm   Δ. 3,00 atm

2.5. Στο δοχείο εισάγεται μικρή ποσότητα Fe(s) υπό σταθερή θερμοκρασία στο δοχείο. Η πίεση στο δοχείο θα:

A. αυξηθεί   B. μειωθεί   Γ. παραμείνει σταθερή   Δ. διπλασιαστεί

ΦΥΛΛΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ							
1ο ΜΕΡΟΣ: Ερωτήσεις Πολλαπλής Επιλογής							
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.
25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.
33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.
2ο ΜΕΡΟΣ: Ασκήσεις							
Άσκηση 1	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7
	1.8	1.9	1.10				
Άσκηση 2	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5		

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ τηλ.: 210-38 21 524, email: info@eex.gr

**Χώρος μόνο για τους Βαθμολογητές Α΄ Λυκείου
29ου ΠΔΜΧ (28-03-2015)**

Όνομα -Επώνυμο βαθμολογητή:

Σχολείο - τηλέφωνο:

1ο ΜΕΡΟΣ: Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Ορθές απαντήσεις x 1,5 = ... = ... /60 βαθμοί

2ο ΜΕΡΟΣ: Ασκήσεις

1. .... /20

2. .... /20

ΣΥΝΟΛΟ: /40

ΤΕΛΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ : /100

--

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

Ν. Π. Δ. Δ. Ν. 1804/1988
Κάνιγγος 27
106 82 Αθήνα
Τηλ.: 210 38 21 524
210 38 29 266
Fax: 210 38 33 597
<http://www.eex.gr>
E-mail: info@eex.gr

ASSOCIATION
OF GREEK CHEMISTS

27 Kaningos Str.
106 82 Athens
Greece
Tel. ++30 210 38 21 524
++30 210 38 29 266
Fax: ++30 210 38 33 597
<http://www.eex.gr>
E-mail: info@eex.gr

30^{ος}
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΧΗΜΕΙΑΣ

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο, 19 Μαρτίου 2016

Οργανώνεται από την
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ
υπό την αιγίδα του
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ- ΟΔΗΓΙΕΣ -ΔΕΔΟΜΕΝΑ

- Διάρκεια διαγωνισμού **3 ώρες**.
- Να γράψετε ευανάγνωστα, στο χώρο που θα καλυφθεί αδιαφανώς, το **όνομά** σας, τη **διεύθυνσή** σας, τον **αριθμό** του **τηλεφώνου** σας, το **όνομα** του **σχολείου** σας, την **τάξη** σας και τέλος την **υπογραφή** σας.
- Να καλύψετε τα στοιχεία σας, αφού προηγουμένως πιστοποιηθεί η ταυτότητά σας κατά την παράδοση του γραπτού σας.
- Για κάθε ερώτημα του 1^{ου} Μέρους είναι σωστή μια και μόνον απάντηση από τις τέσσερις αναγραφόμενες. Να την επισημάνετε διαγράφοντας το γράμμα της σωστής απάντησης (Α, Β, Γ ή Δ) στον πίνακα της σελίδας 8, ΔΙΧΩΣ ΣΧΟΛΙΑ. Το 1^ο **Μέρος** περιλαμβάνει συνολικά **40** ερωτήσεις και κάθε σωστή απάντηση βαθμολογείται με **1,5** μονάδα. Ο προβλεπόμενος μέσος χρόνος απάντησης για κάθε ερώτημα είναι περίπου 3 min. Δεν πρέπει να καταναλώσετε περισσότερο από περίπου 2 ώρες για το μέρος αυτό. Αν κάποια ερώτηση σας προβληματίζει ιδιαίτερα, προχωρήστε στην επόμενη και επανέλθετε, αν έχετε χρόνο.
- Για τις ασκήσεις του 2^{ου} Μέρους να διαγράψετε το γράμμα της σωστής απάντησης στον πίνακα της σελίδας 9, και την πλήρη λύση στο τετράδιο των απαντήσεων. Καμία λύση δε θα θεωρηθεί σωστή αν λείπει μία από τις δύο απαντήσεις. Οι μονάδες για τις 2 ασκήσεις του 2^{ου} Μέρους είναι συνολικά **40**.
- Το **ΣΥΝΟΛΟ** των **ΒΑΘΜΩΝ** = **100**

Προσοχή

Η σελίδα με τις Απαντήσεις των Ερωτήσεων Πολλαπλής Επιλογής και τις Απαντήσεις των Ασκήσεων πρέπει να επισυναφθεί στο Τετράδιο των Απαντήσεων.

- Προσπαθήστε να απαντήσετε σε όλα τα ερωτήματα.
- Θα βραβευθούν οι μαθητές με τις συγκριτικά καλύτερες επιδόσεις.
- Ο χρόνος είναι περιορισμένος και επομένως διατρέξτε γρήγορα όλα τα ερωτήματα και αρχίστε να απαντάτε από τα πιο εύκολα για σας.

ΦΥΣΙΚΕΣ ΣΤΑΘΕΡΕΣ

Σταθερά αερίων R	$R = 8,314 \text{ J}\cdot\text{K}^{-1}\cdot\text{mol}^{-1} = 0,082 \text{ L}\cdot\text{atm}\cdot\text{mol}^{-1}\cdot\text{K}^{-1}$	Μοριακός όγκος αερίου σε STP	$V_m = 22,4 \text{ L/mol}$
Αρ. Avogadro	$N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$	Σταθερά Faraday	$F = 96487 \text{ C mol}^{-1}$
$\rho_{\text{H}_2\text{O}} = 1 \text{ g/mL}$	$1 \text{ atm} = 760 \text{ mm Hg}$	$K_w = 10^{-14}$ στους 25 °C	

ΣΕΙΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ:K, Ba, Ca, Na, Mg, Al, Mn, Zn, Cr, Fe, Co, Ni, Sn, Pb, H₂, Cu, Hg, Ag, Pt, Au**ΣΕΙΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΜΕΤΑΛΛΩΝ:** F₂, O₃, Cl₂, Br₂, O₂, I₂, S**ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΑΕΡΙΑ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ:** HCl, HBr, HI, H₂S, HCN, CO₂, NH₃, SO₃, SO₂

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΙΖΗΜΑΤΑ	Άλατα Ag, Pb, εκτός από τα νιτρικά Ανθρακικά και Φωσφορικά άλατα, εκτός K ⁺ , Na ⁺ , NH ₄ ⁺ Υδροξείδια μετάλλων, εκτός K ⁺ , Na ⁺ , Ca ²⁺ , Ba ²⁺ Θειούχα άλατα, εκτός K, Na, NH ₄ ⁺ , Ca ²⁺ , Ba ²⁺ , Mg ²⁺ Θειικά άλατα Ca ²⁺ , Ba ²⁺ , Pb ²⁺
--------------------------	---

Σχετικές ατομικές μάζες (ατομικά βάρη):

H = 1	C = 12	O = 16	N = 14	Fe = 56	K = 39	Zn = 65	Ca = 40	Cr = 52	I = 127	Cl = 35,5
Mg = 24	S = 32	Ba = 137	Na = 23	Mn = 55	Ti = 48	Br = 80	F = 19	Al = 27	Cu = 63,5	Pb = 208
Sr = 88	Ag = 108									

13. Η χημική ένωση που σχηματίζεται μεταξύ του $_{19}\text{K}$ και του $_{16}\text{S}$ ονομάζεται:
 Α. θειικό κάλιο Β. θειούχο κάλιο Γ. θειώδες κάλιο Δ. καλιούχο θείο
14. Η έκφραση: Ένα υδατικό διάλυμα NaOH έχει περιεκτικότητα 10%w/w, πληροφορεί ότι:
 Α. Σε 100 g H_2O έχουν διαλυθεί 10 g NaOH Β. 100 g H_2O μπορούν να διαλύσουν 10 g NaOH
 Γ. 100 g διαλύματος περιέχουν 10 g NaOH Δ. 90 g H_2O μπορούν να διαλύσουν 10 g NaOH
15. Η αντίδραση $\text{Zn} + \text{αραιό H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{ZnSO}_4 + \text{H}_2$ πραγματοποιείται, διότι:
 Α. Είναι αντίδραση εξουδετέρωσης Β. Εκλύεται αέριο υδρογόνο
 Γ. Χρησιμοποιούμε θειικό οξύ Δ. Ο ψευδάργυρος είναι δραστικότερος του υδρογόνου
16. Η στιβάδα με $n=3$ (M), όταν είναι εξωτερική στιβάδα μπορεί να έχει το πολύ μέχρι:
 Α. 2 ηλεκτρόνια Β. 8 ηλεκτρόνια Γ. 18 ηλεκτρόνια Δ. 32 ηλεκτρόνια
17. Τα χημικά στοιχεία $_{7}\text{A}$, $_{12}\text{Δ}$ και $_{19}\text{Θ}$ ανήκουν αντίστοιχα στις ομάδες του Περιοδικού Πίνακα:
 Α. $2^{\text{η}}$, $3^{\text{η}}$, $4^{\text{η}}$ Β. $15^{\text{η}}$, $2^{\text{η}}$, $1^{\text{η}}$ Γ. $5^{\text{η}}$, $2^{\text{η}}$, $9^{\text{η}}$ Δ. $17^{\text{η}}$, $12^{\text{η}}$, $9^{\text{η}}$
18. Ο αριθμός οξείδωσης του στοιχείου Ε στην ένωση με χημικό τύπο $\text{Mg}\underline{\text{E}}\text{O}_4$ είναι:
 Α. +2 Β. +4 Γ. +6 Δ. +8
19. Από τους επόμενους χημικούς τύπους ενός φωσφορικού άλατος μετάλλου Μ, είναι λανθασμένος:
 Α. M_3PO_4 Β. $\text{M}_3(\text{PO}_4)_2$ Γ. MPO_4 Δ. M_2PO_4
20. Το ιόν S^{2+} ενός στοιχείου Σ έχει τον ίδιο αριθμό ηλεκτρονίων με το 2° ευγενές αέριο. Ο ατομικός αριθμός του στοιχείου Σ είναι:
 Α. 12 Β. 4 Γ. 2 Δ. 20
21. Ένα εντυπωσιακό πείραμα Χημείας είναι η θερμική διάσπαση του διχρωμικού αμμωνίου, η οποία ονομάζεται «Χημικό Ηφαίστειο». Η αντίδραση που υλοποιείται περιγράφεται από την χημική εξίσωση:

$$(\text{NH}_4)_2\text{Cr}_2\text{O}_7(\text{s}) \rightarrow \alpha\text{N}_2(\text{g}) + \beta\text{H}_2\text{O}(\text{g}) + \gamma\text{Cr}_2\text{O}_3(\text{s})$$

 Το άθροισμα των συντελεστών των αέριων σωμάτων που μετέχουν στην αντίδραση είναι:
 Α. 5 Β. 7 Γ. 6 Δ. 2
22. Η σχετική μοριακή μάζα της ένωσης HClO_x είναι ίση με 100,5 ($A_{\text{r,H}}=1$, $A_{\text{r,Cl}}=35,5$ και $A_{\text{r,O}}=16$). Η ένωση αυτή ονομάζεται:
 Α. χλωρικό οξύ Β. χλωριώδες οξύ Γ. υποχλωριώδες οξύ Δ. υπερχλωρικό οξύ
23. Ένα διάλυμα μάζας 2400 g περιέχει 0,012 g NH_3 . Η περιεκτικότητα του διαλύματος σε NH_3 είναι:
 Α. 5 ppm Β. 15 ppm Γ. 20 ppm Δ. 50 ppm
24. Ένα διάλυμα CaCl_2 0,275 M όγκου 230 mL παρέμεινε κατά λάθος σε θερμαντική πλάκα για ένα μικρό χρονικό διάστημα και η συγκέντρωση του έγινε ίση με 1,10 M. Ο όγκος νερού που πρέπει να προστεθεί για να επαναφερθεί το διάλυμα στην αρχική του κατάσταση είναι:
 Α. 170,00 mL Β. 172,50 mL Γ. 63,25 mL Δ. 57,50 mL
25. Αν διαλυθεί ζάχαρη σε νερό με αναλογία μαζών 1:3, η % w/w περιεκτικότητα του διαλύματος που φτιάχνεται είναι:
 Α. 33,30% Β. 12,00% Γ. 25,00% Δ. 3,33%
26. 5,6 g CO και 6,8 g H_2S καταλαμβάνουν όγκους V_1, V_2 αντίστοιχα, μετρημένους σε ίδιες συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίας. Η σχέση των όγκων είναι:
 Α. $V_1 > V_2$ Β. $V_1 = V_2$ Γ. $V_1 < V_2$ Δ. $V_1 \neq V_2$
27. Η χημική ένωση η οποία παρουσιάζει υψηλότερη %w/w περιεκτικότητα σε θείο είναι:
 Α. BaS Β. CaS Γ. MgS Δ. SrS

37. Η συγκέντρωση των νιτρικών ιόντων στο διάλυμα που προκύπτει από την ανάμειξη 100 mL διαλύματος HNO_3 0,2 M με 200 mL διαλύματος $\text{Mg}(\text{NO}_3)_2$ 0,1 M είναι:

- A. 0,200 M   B. 0,167 M   Γ. 0,400 M   Δ. 0,150 M

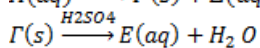
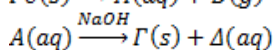
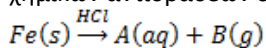
38. Μεταλλικό ασβέστιο διαλύεται στο νερό και προκύπτει διάλυμα Δ και αέριο Α. Το αέριο Α αντιδρά με χλώριο και το παραγόμενο αέριο Β διαβιβάζεται σε διάλυμα AgNO_3 , οπότε καταβυθίζεται ίζημα Γ. Οι ενώσεις Β και Γ είναι αντίστοιχα:

- A. $\text{Ca}(\text{OH})_2$ - AgCl B. HCl - AgCl Γ. $\text{Ca}(\text{OH})_2$ - CaCl_2 Δ. $\text{Ca}(\text{OH})_2$ - AgCl

39. Από τις ακόλουθες προτάσεις είναι σωστή:

- A. Αν ένα λεπτό φύλλο Zn βυθιστεί σε διάλυμα HCl δε θα παρατηρηθεί τίποτε.
 B. Ο Cu είναι δραστικότερος από το Fe .
 Γ. Ο Fe δεν διαλύεται σε διάλυμα υδροχλωρίου.
 Δ. Αν σε διάλυμα CuSO_4 το οποίο έχει γαλάζιο χρώμα, εξαιτίας των ιόντων Cu^{2+} που περιέχει προσθέσουμε αρκετή ποσότητα από ρινίσματα Fe το χρώμα θα αλλάξει.

40. Ένα ενδιαφέρον πείραμα Χημείας ονομάζεται «κύκλος του σιδήρου» και περιλαμβάνει πλήθος χημικών αντιδράσεων οι οποίες περιγράφονται από τις επόμενες χημικές εξισώσεις:

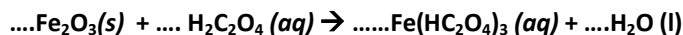

Οι χημικές ουσίες Α, Β, Γ, Δ, Ε είναι αντίστοιχα:

- A. FeCl_3 , H_2 , $\text{Fe}(\text{OH})_3$, NaCl , $\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3$ B. FeCl_2 , H_2 , $\text{Fe}(\text{OH})_2$, NaCl , FeSO_4
 Γ. FeH_2 , Cl_2 , $\text{Fe}(\text{OH})_3$, NaCl , FeSO_4 Δ. FeCl_2 , Cl_2 , FeO , NaCl , FeSO_4

B ΜΕΡΟΣ: ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Οι κηλίδες σκουριάς μπορούν να απομακρυνθούν από μια επιφάνεια με έκπλυση με αραιό οξαλικό οξύ ($\text{H}_2\text{C}_2\text{O}_4$). Η αντίδραση που πραγματοποιείται περιγράφεται από τη χημική εξίσωση είναι:

1.1. Η αντίδραση είναι:

- A. οξειδοαναγωγική   B. διπλή αντικατάσταση   Γ. μεταθετική   Δ. απλή αντικατάσταση

1.2. Οι συντελεστές α,β,γ,δ είναι αντίστοιχα:

- A. 1,6,2,3   B. 1,6,1,3   Γ. 1,3,1,3   Δ. 2,6,2,3

1.3. Η μάζα σκουριάς που μπορεί να απομακρυνθεί αν χρησιμοποιηθεί 1,0 L διαλύματος οξαλικού οξέος 0,14 M είναι ίση με:

- A. 1,6 g   B. 3,7 g   Γ. 16,0 g   Δ. 7,4 g

1.4. Ο αιματίτης είναι ένα ορυκτό που αποτελείται κατά βάση από Fe_2O_3 και το όνομά του οφείλεται στο χρώμα της σκόνης του που μοιάζει με το χρώμα του αίματος. 22,0 g αιματίτη που περιέχει και αδρανείς προσμείξεις μετατρέπεται σε σκόνη και διαλύεται πλήρως σε 400 mL διαλύματος HCl 2,0 M. Τα προϊόντα της αντίδρασης είναι:

- A. $\text{FeCl}_2\text{-H}_2\text{O}$ B. $\text{FeCl}_3\text{-H}_2$ Γ. $\text{FeCl}_3\text{-H}_2\text{O}$ Δ. $\text{FeCl}_2\text{-H}_2$

1.5. Το διάλυμα που προκύπτει είναι όξινο και για την πλήρη εξουδετέρωση του απαιτεί 700 mL διαλύματος $\text{Ba}(\text{OH})_2$ 0,1 M. Η καθαρότητα του αιματίτη είναι ίση με:

- A. 80%   B. 20%   Γ. 82%   Δ. 75%

Μονάδες: 2+2+6+3+7

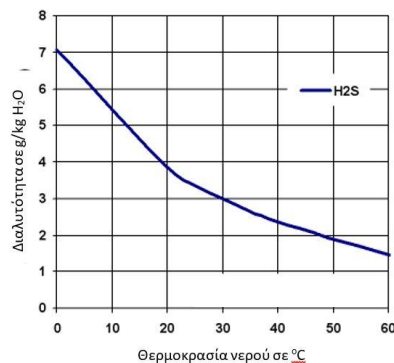
2. Η διπλανή γραφική παράσταση αναπαριστά τη μεταβολή της διαλυτότητας του υδρόθειου σε g ανά kg νερού, ως συνάρτηση της θερμοκρασίας.

2.1. Από τη γραφική παράσταση εξάγεται για το υδρόθειο το συμπέρασμα ότι σε θερμοκρασία περιβάλλοντος είναι:

A. στερεό	B. υγρό
Γ. αέριο	Δ. στερεό ή υγρό

2.2. Η % w/w περιεκτικότητα του κορεσμένου διαλύματος υδρόθειου σε θερμοκρασία 30° C είναι ίση με:

A. 3,000	B. 2,912
Γ. 0,300	Δ. 0,299

2.3. Ορισμένη ποσότητα αερίου υδρόθειου έχει όγκο 3,28 L και ασκεί πίεση 2 atm σε θερμοκρασία 127°C. Η ποσότητα του υδρόθειου σε mol είναι ίση με:

- A. 0,2   B. 0,1   Γ. 0,3   Δ. 0,4

2.4. Η μάζα της αμμωνίας που περιέχει τον ίδιο αριθμό ατόμων υδρογόνου με την ποσότητα του υδρόθειου είναι ίση με:

- A. 3,40 g   B. 2,27 g   Γ. 1,70 g   Δ. 5,15 g

2.5. Το αέριο υδρόθειο του ερωτήματος 2.3. εξουδετερώνει πλήρως ένα υδατικό διάλυμα Δ₁ όγκου 0,8 L που περιέχει υδροξείδιο του καλίου. Η % w/v του Δ₁ είναι:

- A. 2,80% w/v   B. 5,60% w/v   Γ. 28,00% w/v   Δ. 11,2% w/v

2.6. Η αέρια αμμωνία του ερωτήματος 2.4. εξουδετερώνει πλήρως ένα διάλυμα όγκου 0,2 L που περιέχει υδροχλωρικό και φωσφορικό οξύ με αναλογία συγκεντρώσεων 1:3.

Οι συγκεντρώσεις των δυο οξέων στο διάλυμα είναι αντίστοιχα:

- A. 0,067 M – 0,200 M   B. 0,300 M – 0,200 M   Γ. 0,667 M – 2,000 M   Δ. 0,200 M – 0,600 M

Μονάδες: 1+4+2+3+4+6

ΦΥΛΛΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ Α΄ Λυκείου 19-3-2019

1 ^ο ΜΕΡΟΣ - ΓΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ			
1	(A) (B) (Γ) (Δ)	11	(A) (B) (Γ) (Δ)
2	(A) (B) (Γ) (Δ)	12	(A) (B) (Γ) (Δ)
3	(A) (B) (Γ) (Δ)	13	(A) (B) (Γ) (Δ)
4	(A) (B) (Γ) (Δ)	14	(A) (B) (Γ) (Δ)
5	(A) (B) (Γ) (Δ)	15	(A) (B) (Γ) (Δ)
6	(A) (B) (Γ) (Δ)	16	(A) (B) (Γ) (Δ)
7	(A) (B) (Γ) (Δ)	17	(A) (B) (Γ) (Δ)
8	(A) (B) (Γ) (Δ)	18	(A) (B) (Γ) (Δ)
9	(A) (B) (Γ) (Δ)	19	(A) (B) (Γ) (Δ)
10	(A) (B) (Γ) (Δ)	20	(A) (B) (Γ) (Δ)
		21	(A) (B) (Γ) (Δ)
		22	(A) (B) (Γ) (Δ)
		23	(A) (B) (Γ) (Δ)
		24	(A) (B) (Γ) (Δ)
		25	(A) (B) (Γ) (Δ)
		26	(A) (B) (Γ) (Δ)
		27	(A) (B) (Γ) (Δ)
		28	(A) (B) (Γ) (Δ)
		29	(A) (B) (Γ) (Δ)
		30	(A) (B) (Γ) (Δ)
		31	(A) (B) (Γ) (Δ)
		32	(A) (B) (Γ) (Δ)
		33	(A) (B) (Γ) (Δ)
		34	(A) (B) (Γ) (Δ)
		35	(A) (B) (Γ) (Δ)
		36	(A) (B) (Γ) (Δ)
		37	(A) (B) (Γ) (Δ)
		38	(A) (B) (Γ) (Δ)
		39	(A) (B) (Γ) (Δ)
		40	(A) (B) (Γ) (Δ)

2 ^ο ΜΕΡΟΣ - ΓΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ			
ΑΣΚΗΣΗ 1		ΑΣΚΗΣΗ 2	
1	(A) (B) (Γ) (Δ)	1	(A) (B) (Γ) (Δ)
2	(A) (B) (Γ) (Δ)	2	(A) (B) (Γ) (Δ)
3	(A) (B) (Γ) (Δ)	3	(A) (B) (Γ) (Δ)
4	(A) (B) (Γ) (Δ)	4	(A) (B) (Γ) (Δ)
5	(A) (B) (Γ) (Δ)	5	(A) (B) (Γ) (Δ)
		6	(A) (B) (Γ) (Δ)

Χώρος μόνο για βαθμολογητές Α΄ Λυκείου 30ου ΠΜΔΧ

Όνοματεπώνυμο Βαθμολογητή	
Μέρος 1 ^ο	Πλήθος σωστών απαντήσεων:
	Βαθμός:
Μέρος 2 ^ο	Πλήθος σωστών απαντήσεων:
	Βαθμός:
Τελικός Βαθμός	

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

Ν. Π. Δ. Δ. Ν. 1804/1988
Κάνιγγος 27
106 82 Αθήνα
Τηλ.: 210 38 21 524
210 38 29 266
Fax: 210 38 33 597
<http://www.eex.gr>
E-mail: info@eex.gr

ASSOCIATION
OF GREEK CHEMISTS

27 Kaningos Str.
106 82 Athens
Greece
Tel. ++30 210 38 21 524
++30 210 38 29 266
Fax: ++30 210 38 33 597
<http://www.eex.gr>
E-mail: info@eex.gr

31^{ος}
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΧΗΜΕΙΑΣ

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο, 18 Μαρτίου 2017

Οργανώνεται από την
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ
υπό την αιγίδα του
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ- ΟΔΗΓΙΕΣ - ΔΕΔΟΜΕΝΑ

- Διάρκεια διαγωνισμού **3 ώρες**.
- Να γράψετε ευανάγνωστα, στο χώρο που θα καλυφθεί αδιαφανώς, το **όνομά σας**, τη **διεύθυνσή σας**, τον **αριθμό του τηλεφώνου σας**, το **όνομα του σχολείου σας**, την **τάξη σας** και τέλος την **υπογραφή σας**.
- Να καλύψετε τα στοιχεία σας, αφού προηγουμένως πιστοποιηθεί η ταυτότητά σας κατά την παράδοση του γραπτού σας.
- Για κάθε ερώτημα του 1^{ου} Μέρους είναι σωστή μια και μόνον απάντηση από τις τέσσερις αναγραφόμενες. Να την επισημάνετε διαγράφοντας το γράμμα της σωστής απάντησης (Α, Β, Γ ή Δ) στον πίνακα της σελίδας 8, ΔΙΧΩΣ ΣΧΟΛΙΑ. Το **1^ο Μέρος** περιλαμβάνει συνολικά **40** ερωτήσεις και κάθε σωστή απάντηση βαθμολογείται με **1,5** μονάδα. Ο προβλεπόμενος μέσος χρόνος απάντησης για κάθε ερώτημα είναι περίπου 3 min. Δεν πρέπει να καταναλώσετε περισσότερο από περίπου 2 ώρες για το μέρος αυτό. Αν κάποια ερώτησή σας προβληματίζει ιδιαίτερα, προχωρήστε στην επόμενη και επανέλθετε, αν έχετε χρόνο.
- Για τις ασκήσεις του 2^{ου} Μέρους να διαγράψετε το γράμμα της σωστής απάντησης στον πίνακα της σελίδας 9, και την πλήρη λύση στο τετράδιο των απαντήσεων. Καμία λύση δε θα θεωρηθεί σωστή αν λείπει μία από τις δύο απαντήσεις. Οι μονάδες για τις **2** ασκήσεις του **2^{ου} Μέρους** είναι συνολικά **40**.
- Το **ΣΥΝΟΛΟ των ΒΑΘΜΩΝ = 100**

Προσοχή

Η σελίδα με τις Απαντήσεις των Ερωτήσεων Πολλαπλής Επιλογής και τις Απαντήσεις των Ασκήσεων πρέπει να επισυναφθεί στο Τετράδιο των Απαντήσεων.

- Προσπαθήστε να απαντήσετε σε όλα τα ερωτήματα.
- Θα βραβευθούν οι μαθητές με τις συγκριτικά καλύτερες επιδόσεις.
- Ο χρόνος είναι περιορισμένος και επομένως διατρέξτε γρήγορα όλα τα ερωτήματα και αρχίστε να απαντάτε από τα πιο εύκολα για σας.

ΦΥΣΙΚΕΣ ΣΤΑΘΕΡΕΣ			
Σταθερά αερίων R	$R = 8,314 \text{ J}\cdot\text{K}^{-1}\cdot\text{mol}^{-1} = 0,082 \text{ L}\cdot\text{atm}\cdot\text{mol}^{-1}\cdot\text{K}^{-1}$	Μοριακός όγκος αερίου σε STP	$V_m = 22,4 \text{ L/mol}$
Αρ. Avogadro	$N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$	Σταθερά Faraday	$F = 96487 \text{ C mol}^{-1}$
$\rho_{\text{H}_2\text{O}} = 1 \text{ g/mL}$	$1 \text{ atm} = 760 \text{ mm Hg}$	$K_w = 10^{-14}$ στους $25 \text{ }^\circ\text{C}$	

ΣΕΙΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ: K, Ba, Ca, Na, Mg, Al, Mn, Zn, Cr, Fe, Co, Ni, Sn, Pb, H ₂ , Cu, Hg, Ag, Pt, Au										
ΣΕΙΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΜΕΤΑΛΛΩΝ: F ₂ , O ₃ , Cl ₂ , Br ₂ , O ₂ , I ₂ , S										
ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΑΕΡΙΑ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ: HCl, HBr, HI, H ₂ S, HCN, CO ₂ , NH ₃ , SO ₃ , SO ₂										
ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΙΖΗΜΑΤΑ	Άλατα Ag, Pb, εκτός από τα νιτρικά Ανθρακικά και Φωσφορικά άλατα, εκτός K ⁺ , Na ⁺ , NH ₄ ⁺ Υδροξείδια μετάλλων, εκτός K ⁺ , Na ⁺ , Ca ²⁺ , Ba ²⁺ Θειούχα άλατα, εκτός K, Na, NH ₄ ⁺ , Ca ²⁺ , Ba ²⁺ , Mg ²⁺ Θειικά άλατα Ca ²⁺ , Ba ²⁺ , Pb ²⁺									
Σχετικές ατομικές μάζες (ατομικά βάρη):										
H=1	C=12	O=16	N=14	Fe=56	K=39	Zn=65	Ca=40	Cr=52	I=127	Cl=35,5
Mg=24	S=32	Ba=137	Na=23	Mn=55	Ti=48	Br=80	F=19	Al=27	Cu=63,5	Pb=208
Sr=88	Ag=108									

A ΜΕΡΟΣ – ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

1. Η έκφραση: Ένα υδατικό διάλυμα ΚΟΗ έχει περιεκτικότητα 20% w/w, δείχνει ότι:
A. Σε 100 g H₂O έχουν διαλυθεί 20 g ΚΟΗ   **B.** 100 g H₂O μπορούν να διαλύσουν 20 g ΚΟΗ
Γ. 100 g διαλύματος περιέχουν 20 g ΚΟΗ   **Δ.** 120 g H₂O περιέχουν 20 g ΚΟΗ
2. Κατά τη διάλυση 10 g NaCl σε 190 g νερού προκύπτει διάλυμα με περιεκτικότητα:
A. 10,0% w/v   **B.** 5,0% w/w   **Γ.** 5,0% w/v   **Δ.** 10% w/w
3. Ένα υδατικό διάλυμα NaCl με περιεκτικότητα 10% w/v έχει όγκο 300 mL. 120 mL από το παραπάνω διάλυμα μεταφέρονται σ' ένα ποτήρι Α και η υπόλοιπη ποσότητα σ' ένα ποτήρι Β. Από τις ακόλουθες προτάσεις είναι σωστή η:
A. Η περιεκτικότητα του διαλύματος του ποτηριού Β είναι 10% w/v.
B. Η περιεκτικότητα του διαλύματος του ποτηριού Α είναι 12% w/v.
Γ. Η περιεκτικότητα του διαλύματος του ποτηριού Β είναι 18% w/v.
Δ. Τα ποτήρια Α και Β περιέχουν την ίδια ποσότητα διαλυμένης ουσίας.
4. Ένα ποτήρι περιέχει κορεσμένο υδατικό διάλυμα CO₂ θερμοκρασίας 5 °C. Αν θερμανθεί το διάλυμα στους 15 °C υπό σταθερή πίεση τότε:
A. το διάλυμα μεγαλύτερης θερμοκρασίας εξακολουθεί να είναι κορεσμένο.
B. η μάζα του διαλύματος δε μεταβάλλεται.
Γ. η διαλυτότητα του CO₂ αυξάνεται.
Δ. η περιεκτικότητα του διαλύματος σε CO₂ παραμένει σταθερή.
5. Ένα αναψυκτικό με ανθρακικό που βρισκόταν σε ψυγείο σε θερμοκρασία 5°C, ανοίγεται και αφήνεται ανοικτό μέχρι να αποκτήσει θερμοκρασία περιβάλλοντος (25°C). Από τα ακόλουθα ισχύει:
A. Η μάζα του αναψυκτικού με ανθρακικό θα παραμείνει σταθερή
B. Στο αναψυκτικό θα περιέχεται μεγαλύτερη ποσότητα CO₂
Γ. Το αναψυκτικό θα ζυγίζει λιγότερο
Δ. Η περιεκτικότητα του αναψυκτικού σε CO₂ θα είναι η ίδια
6. Από τις επόμενες ενώσεις το οξυγόνο σχηματίζει πολικό ομοιοπολικό δεσμό:
A. O₂   **B.** Na₂O   **Γ.** CaO   **Δ.** CO₂
7. Το στοιχείο που ανήκει στην 3^η περίοδο και 15^η ομάδα του περιοδικού πίνακα έχει ατομικό αριθμό:
A. 14   **B.** 23   **Γ.** 15   **Δ.** 50
8. Τρία στοιχεία Χ, Ψ, Ζ έχουν ατομικούς αριθμούς αντίστοιχα n-2, n, n+1. Το στοιχείο Ψ γνωρίζουμε ότι ανήκει στην 18^η ομάδα του περιοδικού πίνακα. Αν τα στοιχεία Χ, Ζ ενωθούν θα σχηματίσουν ένωση με μοριακό τύπο:
A. ΖΧ   **B.** ΧΖ₂   **Γ.** Ζ₂Χ   **Δ.** ΧΖ
9. Το χημικό στοιχείο τέρβιο (Tb) ανακαλύφθηκε από τον Carl Mosander το 1843 στη Σουηδία. Χρησιμοποιείται σε φθορίζουσες οθόνες, λαμπτήρες και λέιζερ. Η ένωση φωσφορικό τέρβιο, έχει μοριακό τύπο TbPO₄. Συνεπώς, ο μοριακός τύπος της ένωσης θειικό τέρβιο είναι:

A. Tb_2SO_4 B. $TbSO_4$ Γ. $Tb_2(SO_4)_3$ Δ. $Tb(SO_4)_2$

10. Μέταλλο Μ ανήκει στην 3^η Περίοδο του Περιοδικού Πίνακα και σχηματίζει οξείδιο με Μοριακό Τύπο **MO**. Το στοιχείο Μ έχει ατομικό αριθμό

A. 8   B. 16   Γ. 12   Δ. 2

11. Στοιχείο Σ έχει ατομικό αριθμό Z_1 και βρίσκεται στην VIIA ομάδα του Περιοδικού Πίνακα και στη 2^η Περίοδο. Στοιχείο Χ με ατομικό αριθμό $Z_2 = Z_1 + 3$ βρίσκεται:

A. στην 3^η περίοδο   B. IIIA ομάδα   Γ. 4^η περίοδο   Δ. VIIIA ομάδα

12. Δίνονται οι ηλεκτρονιακές δομές των στοιχείων:

A: K(2),L(8),M(1)   B: K(2),L(8),M(7)   Γ:K(2),L(8)   Δ: K(2)

I) Από τα στοιχεία αυτά σχηματίζει θετικό ιόν με αριθμό οξείδωσης +1:

α) το Α   β) το Β   γ) το Α και το Β   δ) το Δ

II) μπορεί και σχηματίζει ιοντικό και ομοιοπολικό δεσμό όταν ενώνεται με άλλα στοιχεία:

α) Α   β) Β   γ) Γ   δ) Α και Γ

III) τα ηλεκτρόνια του έχουν όλα ίδια ενέργεια:

α) Α   β) Β   γ) Γ   δ) Δ

Ο σωστός συνδυασμός απαντήσεων είναι:

A. α-β-δ   B. β-β-δ   Γ. α-α-γ   Δ. α-β-γ

13. Τα στοιχεία Χ και Ψ με ατομικούς αριθμούς 12 και 7 αντίστοιχα σχηματίζουν μεταξύ τους:

A. ιοντική ένωση με χημικό τύπο ΧΨ   B. ομοιοπολική ένωση με χημικό τύπο ΧΨ₂
Γ. ιοντική ένωση με χημικό τύπο Χ₃Ψ₂   Δ. ομοιοπολική ένωση με χημικό τύπο Χ₃Ψ

14. Οι αριθμοί οξείδωσης του αζώτου (N) και του θείου (S) στην χημική ένωση θειικό αμμώνιο $(NH_4)_2SO_4$ είναι αντίστοιχα:

A. -3, -6   B. -3, +6   Γ. +3, +6   Δ. +3, -6

15. Από τα χημικά στοιχεία (Σ) που ακολουθούν, σχηματίζει με το ${}_{17}Cl$ ιοντική ένωση με χημικό τύπο ΣCl_2 το:

A. ${}_8O$ B. ${}_{11}Na$ Γ. ${}_{12}Mg$ Δ. ${}_{16}S$

16. Συγκρίνοντας το άτομο του κοβαλτίου, ${}_{27}^{59}Co$, με το άτομο του νικελίου, ${}_{28}^{59}Ni$,

παρατηρούμε ότι και τα δύο άτομα:

A. έχουν τον ίδιο αριθμό νετρονίων, αλλά διαφορετικό αριθμό πρωτονίων
B. έχουν τον ίδιο αριθμό νετρονίων, αλλά διαφορετικό αριθμό ηλεκτρονίων
Γ. έχουν τον ίδιο αριθμό νετρονίων και ηλεκτρονίων
Δ. έχουν διαφορετικό αριθμό νετρονίων και πρωτονίων

17. Στις παρακάτω ενώσεις ιοντικός δεσμός υπάρχει μόνο στην ένωση:

A. HCN   B. HCl   Γ. Na₂S   Δ. CO

18. Η αντίδραση $AgNO_3(aq) + NaCl(aq) \rightarrow AgCl(s) + NaNO_3(aq)$ πραγματοποιείται, διότι:

A. Είναι αντίδραση εξουδετέρωσης   B. Καταβυθίζεται στερεή χημική οντότητα
Γ. Παράγεται αέρια χημική οντότητα   Δ. Είναι αντίδραση απλής αντικατάστασης

19. Σε κάθε χημική αντίδραση, η μάζα των σωμάτων που παράγονται:

- A. είναι πάντα ίση με τη μάζα των σωμάτων που αρχικά αναμείξαμε
 B. είναι πάντα ίση με τη μάζα των σωμάτων που αντέδρασαν
 Γ. είναι μικρότερη από τη μάζα των σωμάτων που αντέδρασαν
 Δ. εξαρτάται από την ταχύτητα της αντίδρασης

20. Μεταλλικό νάτριο διαλύεται στο νερό. Το διάλυμα Δ1 που προκύπτει μπορεί να έχει τιμή pH σε θερμοκρασία 25° C:

- A. 7   B. 12   Γ. 5   Δ. 3

21. Η ένωση X αντιδρά με το NH₄Cl και παράγεται NH₃. Η ένωση X είναι το:

- A. HCl   B. KI   Γ. NaOH   Δ. NaCl

22. 34 g H₂S καταλαμβάνουν, σε συνθήκες STP, όγκο με :

- A. 2,24 L   B. 11,20 L   Γ. 22,40 L   Δ. 44,80 L

23. Η σχετική ατομική μάζα ενός στοιχείου (A_r) είναι 32, ενώ η σχετική μοριακή του μάζα (M_r) είναι 256. Άρα το μόριο του στοιχείου αποτελείται από:

- A. 2 άτομα   B. 4 άτομα   Γ. 6 άτομα   Δ. 8 άτομα

24. Για να συμπληρωθεί σωστά η ακόλουθη χημική εξίσωση: **Zn(s) + 2H⁺(aq) → Zn²⁺(aq) + _** στο κενό θα πρέπει να συμπληρωθεί ως προϊόν:

- A. O²   B. O₂   Γ. H₂   Δ. OH⁻

25. Σε ποτήρι ζέσης που περιέχει γαλάζιο διάλυμα θειικού χαλκού (II) βυθίζεται ένα σιδερένιο καρφί. Μετά από λίγα λεπτά το τμήμα του καρφιού που είναι βυθισμένο αποκτά καστανοκόκκινο χρώμα, ενώ το διάλυμα μετατρέπεται σε ανοιχτόχρωμο πράσινο. Το φαινόμενο που έλαβε χώρα χαρακτηρίζεται ως αντίδραση:

- A. απλής αντικατάστασης   B. διπλής αντικατάστασης   Γ. σύνθεσης   Δ. εξουδετέρωσης

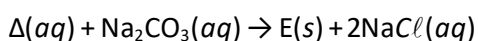
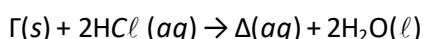
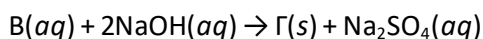
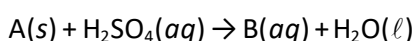
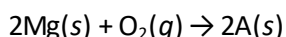
26. Σε δοκιμαστικό σωλήνα που περιέχει νερό προσθέτουμε ένα μικρό κομμάτι βαρίου. Η χημική εξίσωση που περιγράφει την αντίδραση που πραγματοποιείται είναι η:

- A. Ba(s) + H₂O(ℓ) → BaO(s) + H₂(g)   B. Ba(s) + 2H₂O(ℓ) → Ba²⁺(aq) + 2OH⁻(aq) + H₂(g)
 Γ. 2Ba(s) + 2H₂O(ℓ) → 2BaOH(aq) + H₂(g)   Δ. Ba(s) + 2H₂O(ℓ) → Ba²⁺(aq) + 2OH⁻(aq) + H₂(g)

27. Για την ανίχνευση των ιόντων Cl⁻ στο νερό της βρύσης μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε υδατικό διάλυμα:

- A. Na₂SO₄   B. Ca(OH)₂   Γ. Ba(NO₃)₂   Δ. AgNO₃

28. Δίνεται η ακόλουθη σειρά αντιδράσεων.

Οι χημικές ενώσεις A, B, Γ, Δ και E οι οποίες αναφέρονται στις παραπάνω χημικές αντιδράσεις είναι αντίστοιχα:

- A. Mg₂O, Mg₂SO₄, MgOH, MgCl₂, Mg₂CO₃   B. MgO, Mg(OH)₂, MgCl₂, MgCO₃, MgSO₄

Γ. Mg_2O_3 , $Mg_2(SO_4)_3$, $Mg(OH)_3$, $MgCl_3$, $Mg_2(CO_3)_3$ Δ. MgO , $MgSO_4$, $Mg(OH)_2$, $MgCl_2$, $MgCO_3$

29. Για τα μέταλλα Χ, Ψ, Ω δίνονται τα παρακάτω πειραματικά δεδομένα:

Ι) Τα μέταλλα Χ και Ψ διαλύονται σε αραιό διάλυμα H_2SO_4 και εκλύονται φυσαλίδες αερίου H_2 , ενώ το μέταλλο Ω δεν διαλύεται σε αραιό διάλυμα H_2SO_4 .

ΙΙ) Αν βυθιστεί ένα μικρό έλασμα του Χ σε διάλυμα άλατος του Ψ, δεν παρατηρείται καμία αντίδραση. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η σειρά δραστηριότητας των μετάλλων Χ, Ψ και Ω είναι:

A. $X > \Psi > \Omega$ B. $X > \Psi > \Omega$ Γ. $\Psi > X > \Omega$ Δ. $\Omega > X > \Psi$

30. Όγκος ιδανικού αερίου ίσος με 4.0 mL, μετρημένος σε ορισμένες συνθήκες, ψύχεται και υποδιπλασιάζεται η απόλυτη θερμοκρασία του (Kelvin), ενώ ταυτόχρονα διπλασιάζεται η πίεσή του. Ο τελικός όγκος του αερίου σε mL είναι:

A. 1.0 mL   B. 8.0 mL   Γ. 2.0 mL   Δ. 4.0 mL

31. Τα διαλύματα Δ_1 και Δ_2 της ίδιας ουσίας έχουν συγκεντρώσεις c_1 και c_2 αντίστοιχα όπου $c_2 = \frac{c_1}{2}$. Τα δύο αυτά διαλύματα αραιώνονται μέχρι να διπλασιαστεί ο όγκος τους και

προκύπτουν νέα διαλύματα με συγκεντρώσεις c_1' και c_2' . Με ανάμειξη των αραιωμένων διαλυμάτων προκύπτει διάλυμα με συγκέντρωση C' για την οποία ισχύει:

A. $c_2' > c' > c_1$ B. $c_2' < c' = c_1'$ Γ. $2c_1' = c' = c_2'$ Δ. $c_2' < c' < c_1'$

32. Σε ποσότητα H_3PO_4 ίση με 2 mol περιέχονται:

A. N_A μόρια H_3PO_4 B. $4N_A$ άτομα οξυγόνου (O)   Γ. $12,04 \cdot 10^{23}$ άτομα φωσφόρου (P)   Δ. 6 άτομα υδρογόνου (H)

33. Σε ποτήρι ζέσης στο οποίο περιέχονται 50,0g υδατικού διαλύματος HCl περιεκτικότητας 29,2 % w/w, προστίθενται 13,0g μεταλλικού Zn. Μετά την ολοκλήρωση της αντίδρασης, η συνολική μάζα των προϊόντων που περιέχονται στο ποτήρι ζέσης, είναι ίση με:

A. 13,6 g   B. 27,2 g   Γ. 81,6 g   Δ. 91,6 g

34. Ένα υδατικό διάλυμα H_3PO_4 περιεκτικότητας 70 % w/w έχει πυκνότητα 1,54 g/mL. Για την παρασκευή 1,0 L διαλύματος H_3PO_4 με συγκέντρωση 1,0M πρέπει να χρησιμοποιηθούν από το αρχικό διάλυμα:

A. 23 mL   B. 30 mL   Γ. 91 mL   Δ. 217 mL

35. Η αναλογία μαζών σε ένα αέριο μίγμα μεθανίου (CH_4) και αιθανίου (C_2H_6) είναι 4:5 αντίστοιχα. Αν η σχετική ατομική μάζα του άνθρακα είναι 12 και του υδρογόνου είναι 1, τότε η αναλογία των όγκων των 2 αερίων στο μίγμα, είναι αντίστοιχα:

A. 3:2   B. 2:3   Γ. 4:5.   Δ. 5:4

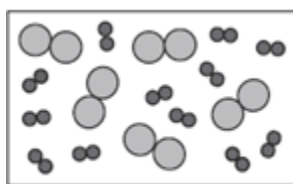
36. Ο αριθμός ηλεκτρονίων που περιέχονται σε 0,05 mol ιόντων ${}^{23}_{11}Na^+$ είναι:

A. $3,01 \cdot 10^{23}$ B. $3,31 \cdot 10^{23}$ Γ. $6,02 \cdot 10^{23}$ Δ. $6,92 \cdot 10^{23}$

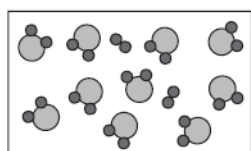
37. Κατά την αραιώση ορισμένου όγκου διαλύματος HCl 1,00 M με τετραπλάσιο όγκο νερού προκύπτει τελικό διάλυμα με συγκέντρωση:

A. 0,20 M   B. 0,25 M   Γ. 4,00 M   Δ. 5,00 M

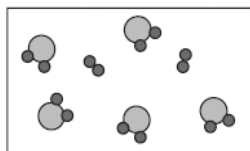
38. Σε δοχείο αναμιγνύονται 12 μόρια υδρογόνου, $H_2(g)$, και 5 μόρια οξυγόνου, $O_2(g)$ σε συνθήκες που επιτρέπουν την ολοκλήρωση της αντίδρασης προς σχηματισμό νερού. Η παραπάνω εικόνα αναπαριστά τα μόρια των αντιδρώντων. Η αναπαράσταση των προϊόντων γίνεται στην επιλογή:

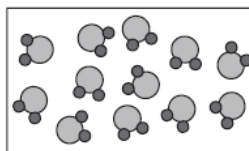
● Άτομα οξυγόνου
● Άτομα υδρογόνου

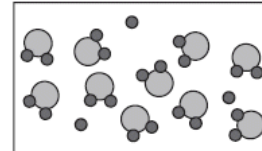
A

B

Γ

Δ

39. Ο συνολικός αριθμός των ατόμων που περιέχονται σε 8.200 cm^3 υδρατμών σε πίεση $P = 1 \text{ atm}$ και θερμοκρασία $\theta = 227^\circ \text{ C}$ είναι: (Δίνεται: $R = 0,082 \text{ L Atm / mol K}$)

A. $0,2 N_A$ B. $0,4 N_A$ Γ. $0,6 N_A$ Δ. $0,8 N_A$

40. Στη χημική ένωση $A:H_xO_\psi$ η μάζα του οξυγόνου είναι 16πλάσια της μάζας του υδρογόνου και η σχετική μοριακή μάζα της A είναι 34. Οι αριθμοί x και ψ έχουν αντίστοιχα τιμή:

A. 2 και 1

B. 1 και 2

Γ. 2 και 2

Δ. 4 και 2

B ΜΕΡΟΣ – ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Υδατικό διάλυμα Δ_1 NaOH έχει περιεκτικότητα 24% w/w και πυκνότητα $1,25 \text{ g/mL}$.

1.1. Η % w/v περιεκτικότητα και η μοριακή κατά όγκο συγκέντρωση c (σε mol/L) του διαλύματος Δ_1 , αντίστοιχα είναι ίσες με:

A. 19,2-4,80

B. 30,0- 7,50

Γ. 30,0-0,75

Δ. δεν μπορεί να υπολογιστεί αφού δεν είναι γνωστός ο όγκος του διαλύματος

1.2. Σε 200 mL του διαλύματος Δ_1 προστίθενται $x \text{ L}$ νερού και προκύπτει διάλυμα Δ_2 με συγκέντρωση $0,50 \text{ M}$. Το x ισούται με:

A. 1,7

B. 2,8

Γ. 3,0

Δ. 2.800,0

1.3. Αναμιγνύονται 300 mL του διαλύματος Δ_1 με 200 mL του διαλύματος και στη συνέχεια προστίθενται $\psi \text{ g}$ στερεού NaOH. Το τελικό διάλυμα Δ_3 έχει όγκο 500 mL και περιεκτικότητα 32% w/v. Το ψ ισούται με:

A. 66

B. 94

Γ. 33

Δ. 160

1.4. Στο $1/3$ από το διάλυμα Δ_3 περιέχονται:

A. $8,02 \cdot 10^{23}$ άτομα OB. $1,6 \text{ mol}$ ατόμων OΓ. $8,02 \cdot 10^{23}$ ιόντα Na^+ Δ. 4 mol ιόντων Na^+

1.5. Το 30% του διαλύματος Δ_3 εξουδετερώνεται πλήρως από 400 mL διαλύματος H_3PO_4 με μοριακή κατά όγκο συγκέντρωση c (διάλυμα Δ_4). Η c του Δ_4 είναι ίση με:

A. 3,3 M

B. 3,0 M

Γ. 2,0 M

Δ. 1,0 M

ΜΟΝΑΔΕΣ: 5+4+4+3+4

2. Ο οικονομικά εκμεταλλεύσιμος βωξίτης έχει περιεκτικότητα μεγαλύτερη από 45-50% w/w σε οξείδιο του αργιλίου, από το οποίο μετά από επεξεργασία παραλαμβάνεται ηλεκτρολυτικά το αλουμίνιο (αργίλιο).

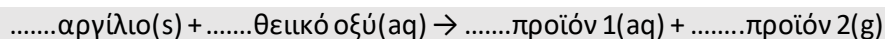
2.1. 18,00 g ενός δείγματος Δ ορυκτού βωξίτη, ο οποίος ελέγχεται για το αν είναι αξιοποιήσιμος ως μέταλλευμα, υφίστανται μεταλλουργική επεξεργασία και τελικά παραλαμβάνονται 6,00 g αλουμίνιο καθαρότητας σε 90%. Με βάση την ποσότητα του αλουμινίου που παρελήφθη η περιεκτικότητα του ορυκτού σε οξείδιο του αργιλίου είναι ίση με:

A. 62,9 w/w και το ορυκτό είναι εκμεταλλεύσιμο	B. 56,7 w/w και το ορυκτό είναι εκμεταλλεύσιμο
Γ. 55,6 w/w και το ορυκτό δεν είναι εκμεταλλεύσιμο	Δ. 33,3 w/w και το ορυκτό είναι δεν είναι εκμεταλλεύσιμο

2.2. Αν επιβεβαιώθηκε ότι το συγκεκριμένο ορυκτό έχει επίσης περιεκτικότητα σε αιματίτη (οξείδιο του σιδήρου) 16%w/w και παρελήφθησαν μετά από επεξεργασία του Δ 0,018 mol αιματίτη, ο χημικός τύπος του είναι:

A. Fe ₂ O	B. Fe ₂ O ₃	Γ. FeO	Δ. OFe
----------------------	-----------------------------------	--------	--------

2.3. Η συνολική ποσότητα του αλουμινίου που παρελήφθη αντιδρά με διάλυμα θεικού οξέος σύμφωνα με την ακόλουθη αντίδραση:

Η αντίδραση είναι αντίδραση:

A. σύνθεσης	B. απλής αντικατάστασης	Γ. διπλής αντικατάστασης	Δ. διάσπασης
-------------	-------------------------	--------------------------	--------------

2.4. Οι συντελεστές της αντίδρασης είναι αντίστοιχα:

A. 2,3,1,3	B. 2,1,3,3	Γ. 2,3,3,1	Δ. 2,1,1,3
------------	------------	------------	------------

2.5. Ο όγκος του αερίου που εκλύεται μετρημένος σε πίεση 2 atm και θερμοκρασία 27°C είναι:

A. 1,85 L.	B. 3,69 L	Γ. 4,48 L	Δ. 6,72 L
------------	-----------	-----------	-----------

ΜΟΝΑΔΕΣ: 8+4+2+2+4

ΦΥΛΛΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ Α΄ Λυκείου 18-3-2017**1^ο ΜΕΡΟΣ - ΓΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**

1	(A) (B) (Γ) (Δ)	11	(A) (B) (Γ) (Δ)	21	(A) (B) (Γ) (Δ)	31	(A) (B) (Γ) (Δ)
2	(A) (B) (Γ) (Δ)	12	(A) (B) (Γ) (Δ)	22	(A) (B) (Γ) (Δ)	32	(A) (B) (Γ) (Δ)
3	(A) (B) (Γ) (Δ)	13	(A) (B) (Γ) (Δ)	23	(A) (B) (Γ) (Δ)	33	(A) (B) (Γ) (Δ)
4	(A) (B) (Γ) (Δ)	14	(A) (B) (Γ) (Δ)	24	(A) (B) (Γ) (Δ)	34	(A) (B) (Γ) (Δ)
5	(A) (B) (Γ) (Δ)	15	(A) (B) (Γ) (Δ)	25	(A) (B) (Γ) (Δ)	35	(A) (B) (Γ) (Δ)
6	(A) (B) (Γ) (Δ)	16	(A) (B) (Γ) (Δ)	26	(A) (B) (Γ) (Δ)	36	(A) (B) (Γ) (Δ)
7	(A) (B) (Γ) (Δ)	17	(A) (B) (Γ) (Δ)	27	(A) (B) (Γ) (Δ)	37	(A) (B) (Γ) (Δ)
8	(A) (B) (Γ) (Δ)	18	(A) (B) (Γ) (Δ)	28	(A) (B) (Γ) (Δ)	38	(A) (B) (Γ) (Δ)
9	(A) (B) (Γ) (Δ)	19	(A) (B) (Γ) (Δ)	29	(A) (B) (Γ) (Δ)	39	(A) (B) (Γ) (Δ)
10	(A) (B) (Γ) (Δ)	20	(A) (B) (Γ) (Δ)	30	(A) (B) (Γ) (Δ)	40	(A) (B) (Γ) (Δ)

2^ο ΜΕΡΟΣ - ΓΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΣΚΗΣΗ 1		ΑΣΚΗΣΗ 2	
1	(A) (B) (Γ) (Δ)	5	(A) (B) (Γ) (Δ)
2	(A) (B) (Γ) (Δ)	6	(A) (B) (Γ) (Δ)
3	(A) (B) (Γ) (Δ)	7	(A) (B) (Γ) (Δ)
4	(A) (B) (Γ) (Δ)	8	(A) (B) (Γ) (Δ)
		1	(A) (B) (Γ) (Δ)
		2	(A) (B) (Γ) (Δ)
		3	(A) (B) (Γ) (Δ)
		4	(A) (B) (Γ) (Δ)
		5	(A) (B) (Γ) (Δ)
		6	(A) (B) (Γ) (Δ)

Χώρος μόνο για βαθμολογητές Α΄ Λυκείου 31ου ΠΜΔΧ

Όνοματεπώνυμο Βαθμολογητή	
Μέρος 1 ^ο	Πλήθος σωστών απαντήσεων:
	Βαθμός:
Μέρος 2 ^ο	Πλήθος σωστών απαντήσεων:
	Βαθμός:
Τελικός Βαθμός	

32^{ος} ΠΜΔΧ

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

17 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

**ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΧΗΜΙΚΩΝ**

**Ν. Π. Δ. Δ. Ν. 1804/1988
Κάνιγγος 27
106 82 Αθήνα
Τηλ.: 210 38 21 524
210 38 29 266
Fax: 210 38 33 597
<http://www.eex.gr>
E-mail: info@eex.gr**

**ASSOCIATION
OF GREEK CHEMISTS**

**27 Kaningos Str.
106 82 Athens
Greece
Tel. ++30 210 38 21 524
++30 210 38 29 266
Fax: ++30 210 38 33 597
<http://www.eex.gr>
E-mail: info@eex.gr**

32^{ος}

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΧΗΜΕΙΑΣ

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο, 17 Μαρτίου 2018

Οργανώνεται από την
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ
υπό την αιγίδα του

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ- ΟΔΗΓΙΕΣ -ΔΕΔΟΜΕΝΑ

- Διάρκεια διαγωνισμού **3 ώρες**.
- Να γράψετε ευανάγνωστα, στο χώρο που θα καλυφθεί αδιαφανώς, το **όνομά σας**, τη **διεύθυνσή σας**, τον **αριθμό του τηλεφώνου σας**, το **όνομα του σχολείου σας**, την **τάξη σας** και τέλος την **υπογραφή σας**.
- Να καλύψετε τα στοιχεία σας, αφού προηγουμένως πιστοποιηθεί η ταυτότητά σας κατά την παράδοση του γραπτού σας.
- Για κάθε ερώτημα του 1^{ου} Μέρους είναι σωστή μία και μόνον απάντηση από τις τέσσερις αναγραφόμενες. Να την επισημάνετε και να διαγράψετε το γράμμα της σωστής απάντησης (Α, Β, Γ ή Δ) στον πίνακα της σελίδας 9, ΔΙΧΩΣ ΣΧΟΛΙΑ. Το **1ο Μέρος** περιλαμβάνει συνολικά **40** ερωτήσεις και κάθε σωστή απάντηση βαθμολογείται με **1,5** μονάδα. Ο προβλεπόμενος μέσος χρόνος απάντησης για κάθε ερώτημα είναι περίπου 3 min. Δεν πρέπει να καταναλώσετε περισσότερο από περίπου 2 ώρες για το μέρος αυτό. Αν κάποια ερώτηση σας προβληματίζει ιδιαίτερα, προχωρήστε στην επόμενη και επανέλθετε, αν έχετε χρόνο.
- Για τις ασκήσεις του **2^{ου} Μέρους** να διαγράψετε τον αριθμό ή το γράμμα της σωστής απάντησης στον πίνακα της σελίδας 9, και την πλήρη λύση στο τετράδιο των απαντήσεων. Καμία λύση δε θα θεωρηθεί σωστή αν λείπει μία από τις δύο απαντήσεις. Οι μονάδες για τις **2** ασκήσεις του **2^{ου} Μέρους** είναι συνολικά **40**.
- Το **ΣΥΝΟΛΟ των ΒΑΘΜΩΝ = 100**

Προσοχή

Η σελίδα με τις Απαντήσεις των Ερωτήσεων Πολλαπλής Επιλογής και τις Απαντήσεις των Ασκήσεων πρέπει να επισυναφθεί στο Τετράδιο των Απαντήσεων. Το όνομα του εξεταζόμενου πρέπει να είναι καλυμμένο.

- Προσπαθήστε να απαντήσετε σε όλα τα ερωτήματα.
- Θα βραβευθούν οι μαθητές με τις συγκριτικά καλύτερες επιδόσεις.
- Ο χρόνος είναι περιορισμένος και επομένως διατρέξτε γρήγορα όλα τα ερωτήματα και αρχίστε να απαντάτε από τα πιο εύκολα για σας.

2

ΦΥΣΙΚΕΣ ΣΤΑΘΕΡΕΣ			
Σταθερά αερίων R	$R = 8,314 \text{ J} \cdot \text{K}^{-1} \cdot \text{mol}^{-1} = 0,082 \text{ L} \cdot \text{atm} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$	Μοριακός όγκος αερίου σε STP	$V_m = 22,4 \text{ L/mol}$
Αρ. Avogadro	$N_A = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$	Σταθερά Faraday	$F = 96487 \text{ C mol}^{-1}$
$\rho_{\text{H}_2\text{O}} = 1 \text{ g/mL}$	$1 \text{ atm} = 760 \text{ mm Hg}$	$K_w = 10^{-14}$ στους $25 \text{ }^\circ\text{C}$	

ΣΕΙΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ: K, Ba, Ca, Na, Mg, Al, Mn, Zn, Cr, Fe, Co, Ni, Sn, Pb, H ₂ , Cu, Hg, Ag, Pt, Au										
ΣΕΙΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΜΕΤΑΛΛΩΝ: F ₂ , O ₃ , Cl ₂ , Br ₂ , O ₂ , I ₂ , S										
ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΑΕΡΙΑ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ: HCl, HBr, HI, H ₂ S, HCN, CO ₂ , NH ₃ , SO ₃ , SO ₂										
ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΙΖΗΜΑΤΑ	Άλατα Ag, Pb, εκτός από τα νιτρικά Ανθρακικά και Φωσφορικά άλατα, εκτός K ⁺ , Na ⁺ , NH ₄ ⁺ Υδροξειδία μετάλλων, εκτός K ⁺ , Na ⁺ , Ca ²⁺ , Ba ²⁺ Θειούχα άλατα, εκτός K ⁺ , Na ⁺ , NH ₄ ⁺ , Ca ²⁺ , Ba ²⁺ , Mg ²⁺ Θειικά άλατα Ca ²⁺ , Ba ²⁺ , Pb ²⁺									
Σχετικές ατομικές μάζες (ατομικά βάρη):										
H = 1	C = 12	O = 16	N = 14	Fe = 56	K = 39	Zn = 65	Ca = 40	Cr = 52	I = 127	Cl = 35,5
Mg = 24	S = 32	Ba = 137	Na = 23	Mn = 55	Ti = 48	Br = 80	F = 19	Al = 27	Cu = 63,5	Pb = 208
Sr = 88	Ag = 108	Ni = 59	Si = 28	P = 31						

ΜΕΡΟΣ Α: ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

1. Ένας κύβος αποτελούμενος από ένα μέταλλο Μ έχει πυκνότητα ρ (g/mL). Κόβουμε τον κύβο σε τέσσερα ίσα κομμάτια. Η πυκνότητα του κάθε κομματιού είναι:

- A. $\rho/2$ B. ρ Γ. $\rho/4$ Δ. $\rho/16$

2. Για τα στοιχεία ${}_{X}^{2-5}A$ και ${}_{4X}B$ γνωρίζουμε πως είναι ισότοπα. Ο αριθμός των πρωτονίων στον πυρήνα τους είναι:

- A. 4   B. 16   Γ. 5   Δ. 20

3. Η περιεκτικότητα % w/w ενός διαλύματος που προκύπτει από την ανάμιξη ενός διαλύματος HCl 13% w/w με ένα άλλο διάλυμα HCl 23 % w/w μπορεί να είναι:

- A. 13 % w/w   B. 23 % w/w   Γ. 15 % w/w   Δ. 26 % w/w

4. Τα χημικά στοιχεία $\Sigma_1, \Sigma_2, \Sigma_3, \Sigma_4$ και Σ_5 έχουν ατομικούς αριθμούς 1, 3, 11, 19 και 20 αντίστοιχα. Από αυτά εμφανίζουν μεταξύ τους παρόμοιες χημικές ιδιότητες:

- A. τα $\Sigma_2, \Sigma_3, \Sigma_4$ B. μόνο τα Σ_1, Σ_2 Γ. τα $\Sigma_2, \Sigma_3, \Sigma_4, \Sigma_5$ Δ. όλα

5. Υδρογονοειδή ονομάζονται τα ιόντα τα οποία έχουν ένα και μοναδικό ηλεκτρόνιο, όπως το υδρογόνο. Το λίθιο είναι το χημικό στοιχείο με το σύμβολο ${}^7_3Li$. Το χημικά καθαρό λίθιο, στις «συνθήκες περιβάλλοντος», είναι μαλακό, στερεό, αργυρόλευκο μέταλλο, τα ιόντα του οποίου χρησιμοποιούνται ως αντικαταθλιπτικά. Το υδρογονοειδές ιόν του λίθιου ${}^7_3Li^{2+}$ θα έχει:

- A. 3 πρωτόνια και 4 νετρόνια   Γ. 3 ηλεκτρόνια και 4 νετρόνια
B. 3 πρωτόνια και 3 νετρόνια   Δ. 1 πρωτόνιο και 4 νετρόνια

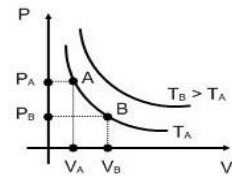
3

6. Η μάζα του μορίου της χημικής ένωσης Α είναι 5 φορές μεγαλύτερη από τη μάζα του ατόμου ${}^{12}C$. Επομένως η σχετική μοριακή μάζα (M_r) της Α είναι:

- A. 5   B. 12   Γ. 17   Δ. 60

7. Ισόθερμη εκτόνωση ονομάζεται η μεταβολή ορισμένης ποσότητας αερίου υπό σταθερή θερμοκρασία, η οποία οφείλεται σε αύξηση του όγκου του δοχείου. Στο διπλανό διάγραμμα $P-V$ αναπαρίσταται η ισόθερμη εκτόνωση $A \rightarrow B$ ενός αερίου. Αν γνωρίζουμε ότι $V_B = \left(\frac{5}{2}\right)V_A$, τότε η P_B είναι ίση με:

- A. $0,4 \cdot P_A$ B. $2,5 \cdot P_A$ Γ. $4,0 \cdot P_A$ Δ. $0,25 \cdot P_A$

8. Το μόριο μιας χημικής ένωσης έχει μάζα 5 φορές μεγαλύτερη από την μάζα του ατόμου ${}^{12}C$. Με βάση αυτό συμπεραίνουμε ότι:

- A. ένα μόριο της χημικής ένωσης έχει μάζα 30 g
B. η σχετική μοριακή μάζα της χημικής ένωσης είναι ίση με 30
Γ. ένα μόριο της χημικής ένωσης έχει μάζα 60 g
Δ. η σχετική μοριακή μάζα της χημικής ένωσης είναι ίση με 60

9. Ο ατομικός αριθμός ενός στοιχείου του οποίου όλα τα ηλεκτρόνια έχουν την ίδια ενέργεια είναι:

- A. 2   B. 3   Γ. 10   Δ. 12

10. Πολωμένος ομοιοπολικός δεσμός περιέχεται στην ένωση:

- A. F_2 B. KCl   Γ. H_2O Δ. NaH

11. Ένας από τους επόμενους χημικούς τύπους είναι λανθασμένος:

- A. $FeOH_3$ B. $Mg(HSO_4)_2$ Γ. $FeCO_3$ Δ. Ag_2HPO_4

12. Ο αριθμός οξείδωσης του C στις ενώσεις $CH_4, HCHO$ και CH_3OH είναι αντίστοιχα:

- A. -4, 0, -2   B. 0, -2, -4   Γ. -4, -2, 0   Δ. -4, -2, -4

13. Για την οξειδοαναγωγική αντίδραση

τα α , β είναι:

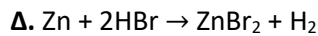
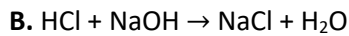
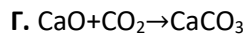
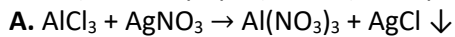
A. 5-2

B. 5-3

Γ. 3-1

Δ. 4-2

14. Οξειδοαναγωγική είναι η αντίδραση:

15. Σε κλειστό δοχείο όγκου 4,0 L και πίεσης 2,05 atm περιέχονται 7,0 g αερίου Δ_x ($A_{r\Delta}=14$) στους 127 °C. Το αέριο αυτό είναι:

A. Μονοατομικό

B. Διατομικό

Γ. Τριατομικό

Δ. Τετρατομικό

16. Περισσότερα μόρια περιέχουν τα:

A. 2 g H_2

B. 45 g CO_2

Γ. 22,4 L H_2S σε STP

Δ. 46 g $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$

17. Σε ποσότητα ορθο-πυριτικού οξέος H_4SiO_4 ίση με 2 mol περιέχονται:

A. συνολικά 9 άτομα

Γ. $12,04 \cdot 10^{23}$ άτομα πυριτίου (Si)

B. $4 \cdot N_A$ άτομα οξυγόνου (O)

Δ. 8 άτομα υδρογόνου (H)

18. Έχουμε τα στοιχεία ${}_7\text{A}$, ${}_6\text{B}$, ${}_9\text{Γ}$, ${}_5\text{Δ}$. Το πιο ηλεκτραρνητικό είναι το:

A. Το A

B. Το B

Γ. Το Γ

Δ. Το Δ

19. Δίνεται ότι (${}_{17}\text{Cl}$, ${}_1\text{H}$, ${}_{19}\text{K}$, ${}_7\text{N}$). Ιοντική είναι η ένωση:

A. Cl_2

B. HCl

Γ. KCl

Δ. NH_3

20. Το ιόν Σ^{+2} ενός στοιχείου Σ έχει τον ίδιο αριθμό ηλεκτρονίων με το 2^ο ευγενές αέριο. Ο ατομικός αριθμός του στοιχείου Σ είναι:

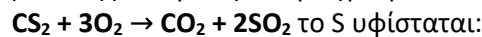
A. 12

B. 4

Γ. 2

Δ. 20

21. Οξείδωση συμβαίνει όταν έχουμε αύξηση του αριθμού οξείδωσης. Αναγωγή συμβαίνει όταν έχουμε μείωση του αριθμού οξείδωσης. Με βάση τα προηγούμενα στην ακόλουθη χημική εξίσωση

το S υφίσταται:

A. αναγωγή

B. οξείδωση

Γ. ούτε αναγωγή, ούτε οξείδωση

Δ. αναγωγή & οξείδωση

22. Η προσθήκη χλωριούχου αμμωνίου σε διάλυμα υδροξειδίου του καλίου οδηγεί στον σχηματισμό:

A. αζώτου

B. διοξειδίου του αζώτου

Γ. αμμωνία

Δ. μονοξειδίου του αζώτου

23. Το οξυγόνο έχει τρία (3) ισότοπα: ${}^{16}\text{O}$, ${}^{17}\text{O}$, ${}^{18}\text{O}$ και το υδρογόνο έχει και αυτό τρία (3) ισότοπα: ${}^1\text{H}$, ${}^2\text{H}$, ${}^3\text{H}$. Ο αριθμός των διαφορετικών ιόντων υδροξειδίου (OH^-) που μπορούν να υπάρξουν θεωρητικά ισούται με:

A. 3

B. 6

Γ. 9

Δ. 10

24. Στοιχείο X ανήκει στην 2^η ομάδα και στην 3^η περίοδο του Π.Π. Στοιχείο Ψ ανήκει στην VI ομάδα και στην 2^η περίοδο του Π.Π. Ο χημικός τύπος της ένωσης που σχηματίζουν είναι:

A. $\text{X}_5\text{Ψ}_2$

B. $\text{X}_3\text{Ψ}_2$

Γ. $\text{X}_2\text{Ψ}_3$

Δ. $\text{X}\Psi$

25. Ισομοριακό μίγμα CH_4 και Cl_2 έχει % w/w περιεκτικότητα σε CH_4 είναι:

A. 82,0

B. 16,0

Γ. 18,0

Δ. 31,1

26. Το βαρύ ύδωρ είναι νερό που αντί για δύο άτομα υδρογόνου και ένα άτομο οξυγόνου, έχει δύο άτομα ενός ισότοπου του υδρογόνου, του δευτερίου (${}^2_1\text{D}$), και ένα άτομο οξυγόνου. Ο χημικός του τύπος είναι D_2O και χρησιμοποιείται ως επιβραδυντής νετρονίων στους πυρηνικούς αντιδραστήρες. Η σχετική μοριακή μάζα του βαρέος ύδατος είναι ίση με:

A. 18

B. 20

Γ. 22

Δ. 36

27. Από τους παρακάτω χημικούς τύπους, αυτός που δε συμβολίζει μόριο χημικής ουσίας είναι ο:

A. KBr   B. NO   Γ. H₂S   Δ. O₂

28. Ένα διάλυμα είναι κορεσμένο, όταν περιέχει τη μέγιστη ποσότητα διαλυμένης ουσίας σε ορισμένη ποσότητα διαλύτη σε ορισμένες συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίας. Σε ένα κορεσμένο διάλυμα NaCl προσθέτουμε 5 g στερεό NaCl. Η περιεκτικότητα % w/w του κορεσμένου διαλύματος:

A. Θα παραμείνει σταθερή   Γ. Θα μειωθεί κατά 5 %
B. Θα αυξηθεί κατά 105 %   Δ. Θα μειωθεί κατά 105 %

29. Η χλωρίνη περιέχει ως απολυμαντικό παράγοντα υποχλωριώδες νάτριο (NaClO) το οποίο καθώς δρα μετατρέπεται σε χλωριούχο νάτριο. Κατά τη δράση της χλωρίνης, ο αριθμός οξειδωσης του Cl:

A. μεταβάλλεται από +1 σε 0   Γ. μεταβάλλεται από -1 σε +1
B. ελαττώνεται κατά 2 μονάδες   Δ. παραμένει σταθερός

30. Το χημικό στοιχείο σκάνδιο (Sc) ανακαλύφθηκε το 1879 από τον Lars Fredrik Nilson και το ονόμασε από τη λατινική λέξη «Scandia» η οποία σημαίνει Σκανδιναβία. Κάθε χρόνο παράγονται περίπου 2 τόνοι οξειδίου του σκανδίου (Sc₂O₃). Ο μοριακός τύπος του φωσφορικού σκανδίου είναι:

A. Sc₃PO₄   B. Sc(PO₄)₃   Γ. Sc₃(PO₄)₂   Δ. ScPO₄

31. Κατά την αντίδραση θεικού αμμωνίου με υδροξείδιο του ασβεστίου παράγεται μια ένωση που περιέχει άζωτο. Στην ένωση αυτή ο αριθμός οξειδωσης του αζώτου είναι:

A. -3   B. -1   Γ. +1   Δ. +3

32. Ο αριθμός ηλεκτρονίων που περιέχονται σε 0,5 mol ιόντων ${}_{13}^{27}\text{Al}^{3+}$ είναι:

A. $3,01 \cdot 10^{24}$ B. $6,02 \cdot 10^{23}$ Γ. $7,83 \cdot 10^{23}$ Δ. $3,91 \cdot 10^{23}$

5

33. Ίδια πυκνότητα με το CO₂ στις ίδιες συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίας έχει το:

A. SO₂   B. NH₃   Γ. C₃H₈   Δ. C₂H₄

34. Για τέσσερα μέταλλα A, B, Γ και Δ είναι γνωστά τα εξής:

i. Το A δεν αντιδρά με το νερό σε θερμοκρασία δωματίου, αλλά αντιδρά με υδρατμούς σε υψηλή θερμοκρασία.

ii. Το B δεν αντιδρά με το HCl.

iii. Το Γ δεν αντιδρά με την ένωση ASO₄, αλλά διαλύεται σε αραιό διάλυμα H₂SO₄.

iv. Το Δ αντιδρά βίαια με το νερό.

Η κατάταξη των A, B, Γ, Δ κατά σειρά ελαττούμενης δραστηριότητας είναι:

A. Δ, A, Γ, B   B. A, Δ, Γ, B   Γ. Γ, Δ, A, B   Δ. A, Γ, B, Δ

35. Οι προτάσεις που ακολουθούν αναφέρονται σε χημικές αντιδράσεις.

i. Με διοχέτευση αερίου HCl σε διάλυμα Na₂SO₃ θα παραχθεί άλας και οξύ.

ii. Σε κάθε αντίδραση εξουδετέρωσης παράγεται H₂O.

iii. Οι "καούρες" στο στομάχι οφείλονται στην υπερέκκριση γαστρικού υγρού. Για να αντιμετωπιστεί ο πόνος χρησιμοποιούνται αντιόξινα χάπια που περιέχουν υδροξείδιο του μαγνησίου. Ο χαρακτηρισμός των παραπάνω προτάσεων ως σωστών (Σ) ή λανθασμένων (Λ) είναι:

A. Λ, Λ, Σ   B. Σ, Σ, Λ   Γ. Σ, Λ, Σ   Δ. Λ, Σ, Λ.

36. Αέριο μίγμα αποτελείται από HCl και H₂S. Το μίγμα έχει όγκο 5,6 L σε συνθήκες STP και περιέχει 0,3·N_A άτομα υδρογόνου. Η % w/w περιεκτικότητα του μείγματος σε H₂S είναι:

A. 18,89 %   B. 18,99 %   Γ. 19,09 %   Δ. 19,29 %

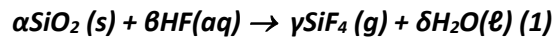

Β ΜΕΡΟΣ: ΑΣΚΗΣΕΙΣ**ΑΣΚΗΣΗ 1^η****Προσδιορισμός του Si σε μεταλλεύματα και κράματα**

Περιγραφή της μεθόδου: Το πυρίτιο προσδιορίζεται με διάλυση του δείγματος σε οξύ.

Η αφυδάτωση του διαλύματος που σχηματίζεται έχει ως αποτέλεσμα την καθίζηση του πυριτίου ως SiO₂. Επειδή σχηματίζονται και άλλα αδιάλυτα οξείδια, η μάζα του ιζήματος δεν παρέχει άμεση μέτρηση της ποσότητας πυριτίου στο δείγμα. Το στερεό υπόλειμμα κατεργάζεται με HF με αποτέλεσμα τον σχηματισμό πτητικού SiF₄. Η μείωση της μάζας μετά την απώλεια του SiF₄ παρέχει ένα έμμεσο μέτρο της ποσότητας πυριτίου στο αρχικό δείγμα.

Διαδικασία: Δείγμα μεταλλεύματος που περιέχει πυρίτιο με κατάλληλη μέθοδο μετατρέπει όλο το πυρίτιο σε SiO₂. Το SiO₂ αφυδατώνεται πλήρως και απομακρύνονται όλα τα διαλυτά σε οξέα συστατικά. Το στερεό υπόλειμμα το οποίο μπορεί να περιέχει και οξείδια του Fe³⁺ ή του Al³⁺, έχει μάζα 4,50 g, ψύχεται και μετά την ψύξη προστίθεται καταρχάς διάλυμα H₂SO₄ 50 % w/v ώστε να αντιδράσουν τα οξείδια του σιδήρου και του αργιλίου, και ξηραίνεται στους 1200 °C. Στη συνέχεια προστίθενται 10 mL διαλύματος HF 4,4 % w/v, οπότε πραγματοποιείται η αντίδραση:

Το πτητικό SiF₄ απομακρύνεται με εξάτμιση σε μια θερμή πλάκα και το νερό και η περίσσεια του HF εξατμίζονται με ανάφλεξη στους 1200 °C, οπότε απομένουν 2,10 g στερεό υπόλειμμα με σταθερό βάρος, στο οποίο περιέχεται και η συνολική ποσότητα των αρχικών οξειδίων του Fe³⁺ ή του Al³⁺.

1.1. Το ¹⁴Si σχηματίζει με το οξυγόνο (₈O):

A. ιοντικών δεσμούς	B. πολωμένους ομοιοπολικούς δεσμούς	Γ. δυο διπλούς μη πολικούς ομοιοπολικούς δεσμούς	Δ. δυο απλούς μη πολικούς ομοιοπολικούς δεσμούς

1.2. Με την προσθήκη θεικού οξέος τα οξείδια του Fe³⁺ ή του Al³⁺ μετατρέπονται αντίστοιχα σε:

A. Fe ₂ O ₃ - Al ₂ O ₃	B. Fe ₂ S ₃ - Al ₂ S ₃	Γ. Fe ₂ (SO ₄) ₃ - Al ₂ (SO ₄) ₃	Δ. FeSO ₄ - Al ₂ (SO ₄) ₃

1.3. Οι συντελεστές α, β, γ, δ στην χημική εξίσωση (1) αντίστοιχα είναι:

A. 1,4,1,2	B. 2,4,2,2	Γ. 1,2,1,2	Δ. 1,4,1,4

1.4. Η ποσότητα του SiO₂ στο αρχικό μείγμα σε g θα είναι ίση με:

A. 2,40 g	B. 2,10 g	Γ. 4,50g	Δ. 1,12 g

1.5. Η ποσότητα του SiO₂ στο αρχικό μείγμα σε mol και η % w/w περιεκτικότητα του δείγματος σε Si θα είναι αντίστοιχα ίση με:

A. 0,040 - 24,89	B. 0,035 - 33,33	Γ. 0,40 - 46,73	Δ. 0,02 - 1,24

1.6. Εμπλουτισμένο μέταλλευμα έχει περιεκτικότητα 12,0 % w/w σε SiO₂, 32,6 % w/w σε οξείδιο του Fe(III) και 25,5 % w/w σε οξείδιο του Al(III) και άλλες μη οξυγονούχες ενώσεις και περιέχει 1,68 g Si.

Η μάζα του μεταλλεύματος είναι ίση:

A. 100,0g	B. 30,0 g	Γ. 3,6 g	Δ. 36 g

1.7. Στην μάζα του μεταλλεύματος ο αριθμός ατόμων οξυγόνου είναι ίσος με:

A. 1,77·N _A	B. 0,53·N _A	Γ. 1,56·N _A	Δ. 0,47·N _A

ΜΟΝΑΔΕΣ: 2+1+1+3+4+5+4

ΑΣΚΗΣΗ 2^η

2.1. Στο εργαστήριο υπάρχει διαθέσιμο πυκνό διάλυμα NaOH 5 M. Για ένα πείραμα απαιτούνται 200 mL διαλύματος NaOH 5% w/v. Ο όγκος του διαλύματος 5 M που πρέπει να αραιωθεί με νερό για να παρασκευαστεί το επιθυμητό διάλυμα είναι:

A. 25 mL	B. 50 mL	Γ. 75 mL	Δ. 100 mL

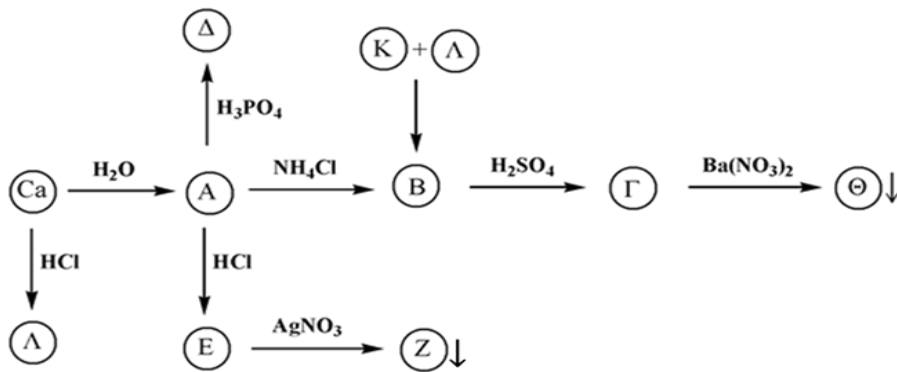
2.2. Δίνεται 1 L διαλύματος HCl 0,195 M και 1L διαλύματος HCl 0,395 M. Χρησιμοποιώντας αυτά τα διαλύματα, ο μέγιστος όγκος διαλύματος HCl 0,275 M, που μπορεί να παρασκευαστεί είναι:

- A. 2,00 L   B. 1,67 L   Γ. 1,50 L   Δ. 1,33 L

2.3. Σε ένα φιαλίδιο του εργαστηρίου εξετάζονται 172 g δείγματος NaOH το οποίο διαπιστώθηκε ότι είχε απορροφήσει υγρασία. 12 g από το δείγμα τοποθετούνται σε ξηραντήρα για αρκετή ώρα, ώστε να απορροφηθεί όλη η υγρασία, και η μάζα του στερεού σταθεροποιείται στην τιμή των 9 g. Το % ποσοστό της υγρασίας που περιείχε το δείγμα και το πλήθος των ατόμων υδρογόνου στα 12 g δείγματος είναι αντίστοιχα:

- A. 75 -0,400·N_A   B. 25- 0,558·N_A   Γ. 5,23 -0,225·N_A   Δ. 1,74-0,733·N_A

2.4. Στο παρακάτω σχήμα αντιδράσεων τα σώματα Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ και Θ είναι χημικές ενώσεις, ενώ τα Κ και Λ είναι χημικά στοιχεία. Δεν αναγράφονται όλα τα προϊόντα των αντιδράσεων και τα στοιχεία ή οι χημικές ενώσεις που συμβολίζονται με το ίδιο γράμμα, είναι ίδιες.

8

Τα σώματα στο σχήμα αυτό είναι:

A. A:Ca(OH) ₂	B:NH ₃	Γ:(NH ₄) ₂ SO ₄	Δ:Ca ₃ (PO ₄) ₂	E:CaCl ₂	Z:AgCl	Θ:BaSO ₄	Κ:N ₂	Λ:H ₂
B. A:CaO	B:NH ₃	Γ:(NH ₄) ₂ SO ₄	Δ:Ca ₃ (PO ₄) ₂	E:CaCl ₂	Z:AgCl	Θ:NH ₄ NO ₃	Κ:N ₂	Λ:H ₂
Γ. A:Ca(OH) ₂	B:CaCl ₂	Γ:CaSO ₄	Δ:Ca ₃ (PO ₄) ₂	E:CaCl ₂	Z:Ca(NO ₃) ₂	Θ:BaSO ₄	Κ:Ca	Λ:Cl ₂
Δ. A:Ca(OH) ₂	B:NH ₃	Γ:(NH ₄) ₂ SO ₄	Δ:H ₂ O	E:CaCl ₂	Z:AgCl	Θ:BaSO ₄	Κ:Na	Λ:H ₂

Μονάδες 4+5+5+6

ΦΥΛΛΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ Α Λυκείου 17-3-2018

1^ο ΜΕΡΟΣ - ΓΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

1	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	11	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	21	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	31	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ
2	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	12	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	22	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	32	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ
3	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	13	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	23	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	33	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ
4	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	14	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	24	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	34	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ
5	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	15	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	25	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	35	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ
6	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	16	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	26	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	36	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ
7	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	17	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	27	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	37	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ
8	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	18	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	28	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	38	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ
9	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	19	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	29	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	39	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ
10	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	20	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	30	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	40	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ

9

2^ο ΜΕΡΟΣ - ΓΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΣΚΗΣΗ 1

ΑΣΚΗΣΗ 2

1	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	5	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	1	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	5	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ
2	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	6	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	2	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	6	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ
3	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	7	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	3	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ		
4	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	8	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ	4	☐ Α ☐ Β ☐ Γ ☐ Δ		

Χώρος μόνο για βαθμολογητές Α΄ Λυκείου 32ου ΠΜΔΧ

Όνοματεπώνυμο Βαθμολογητή	
Μέρος 1 ^ο	Πλήθος σωστών απαντήσεων:
	Βαθμός:
Μέρος 2 ^ο	Πλήθος σωστών απαντήσεων:
	Βαθμός:
Τελικός Βαθμός	

**ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΧΗΜΙΚΩΝ**

**Ν. Π. Δ. Ν. 1804/1988
Κάνιγγος 27
106 82 Αθήνα
Τηλ.: 210 38 21 524
210 38 29 266
Fax: 210 38 33 597
<http://www.eex.gr>
E-mail: info@eex.gr**

**ASSOCIATION
OF GREEK CHEMISTS**

**27 Kaningos Str.
106 82 Athens
Greece
Tel. ++30 210 38 21 524
++30 210 38 29 266
Fax: ++30 210 38 33 597
<http://www.eex.gr>
E-mail: info@eex.gr**

33^{ος}

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΧΗΜΕΙΑΣ
Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ**

Σάββατο, 16 Μαρτίου 2019

**Οργανώνεται από την
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ
υπό την αιγίδα του
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,**

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ - ΟΔΗΓΙΕΣ - ΔΕΔΟΜΕΝΑ

- Διάρκεια διαγωνισμού **3 ώρες**.
- Να γράψετε ευανάγνωστα, στο χώρο που θα καλυφθεί αδιαφανώς, το **όνομά σας**, τον **αριθμό του τηλεφώνου σας**, το **όνομα του σχολείου σας**, την **τάξη σας** και τέλος την **υπογραφή σας**.
- Να καλύψετε τα στοιχεία σας, αφού προηγουμένως πιστοποιηθεί η ταυτότητά σας κατά την παράδοση του γραπτού σας.
- Για κάθε ερώτημα του 1^{ου} Μέρους είναι σωστή μια και μόνον απάντηση από τις τέσσερις αναγραφόμενες. Να την επισημάνετε και να γεμίσετε τον αντίστοιχο κύκλο που περιέχει το γράμμα της σωστής απάντησης (Α, Β, Γ ή Δ) χωρίς να ξεφύγετε από το προβλεπόμενο πλαίσιο στο μηχανογραφημένο απαντητικό φύλλο που σας έχει δοθεί **ΔΙΧΩΣ ΣΧΟΛΙΑ**. Το 1^ο Μέρος περιλαμβάνει συνολικά **40** ερωτήσεις και κάθε σωστή απάντηση βαθμολογείται με **1,5** μονάδα. Ο προβλεπόμενος μέσος χρόνος απάντησης για κάθε ερώτημα είναι περίπου 3 min. Δεν πρέπει να καταναλώσετε περισσότερο από περίπου 2 ώρες για το μέρος αυτό. Αν κάποια ερώτηση σας προβληματίζει ιδιαίτερα, προχωρήστε στην επόμενη και επανέλθετε, αν έχετε χρόνο.
- Για τις ασκήσεις του 2^{ου} Μέρους να γεμίσετε τον αντίστοιχο κύκλο που περιέχει το γράμμα της σωστής απάντησης (Α, Β, Γ ή Δ) χωρίς να ξεφύγετε από το προβλεπόμενο πλαίσιο στο μηχανογραφημένο απαντητικό φύλλο που σας έχει δοθεί, **και την πλήρη λύση στο τετράδιο των απαντήσεων**. Καμία λύση δε θα θεωρηθεί σωστή αν λείπει μία από τις δύο απαντήσεις. Οι μονάδες για τις 2 ασκήσεις του 2^{ου} Μέρους είναι συνολικά **40**.
- Το **ΣΥΝΟΛΟ των ΒΑΘΜΩΝ = 100**

Προσοχή

Η σελίδα με το μηχανογραφημένο απαντητικό φύλλο παραδίδεται από τον μαθητή ταυτόχρονα με το τετράδιό του. Μη συρράψετε το μηχανογραφημένο απαντητικό φύλλο στο τετράδιο. Το όνομα του εξεταζόμενου πρέπει να είναι καλυμμένο ενώ ο κωδικός του να παραμείνει ακάλυπτος.

- Προσπαθήστε να απαντήσετε σε όλα τα ερωτήματα.
- Θα βραβευθούν οι μαθητές με τις συγκριτικά καλύτερες επιδόσεις.
- Ο χρόνος είναι περιορισμένος και επομένως διατρέξτε γρήγορα όλα τα ερωτήματα και αρχίστε να απαντάτε από τα πιο εύκολα για σας.

ΦΥΣΙΚΕΣ ΣΤΑΘΕΡΕΣ			
Σταθερά αερίων R	$R = 8,314 \text{ J} \cdot \text{K}^{-1} \cdot \text{mol}^{-1} = 0,082 \text{ L} \cdot \text{atm} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$	Μοριακός όγκος αερίου σε STP	$V_m = 22,4 \text{ L/mol}$
Αριθμός Avogadro	$N_A = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$	Σταθερά Faraday	$F = 96487 \text{ C mol}^{-1}$
$\rho_{\text{H}_2\text{O}} = 1 \text{ g/mL}$	1 atm = 760 mm Hg	$K_w = 10^{-14}$ στους 25 °C	

ΣΕΙΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ: K, Ba, Ca, Na, Mg, Al, Mn, Zn, Cr, Fe, Co, Ni, Sn, Pb, H ₂ , Cu, Hg, Ag, Pt, Au										
ΣΕΙΡΑ ΔΡΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΜΕΤΑΛΛΩΝ: F ₂ , O ₃ , Cl ₂ , Br ₂ , O ₂ , I ₂ , S										
ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΑΕΡΙΑ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ: HCl, HBr, HI, H ₂ S, HCN, CO ₂ , NH ₃ , SO ₃ , SO ₂										
ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΙΖΗΜΑΤΑ		Άλατα Ag, Pb, εκτός από τα νιτρικά Ανθρακικά και Φωσφορικά άλατα, εκτός K ⁺ , Na ⁺ , NH ₄ ⁺ Υδροξείδια μετάλλων, εκτός K ⁺ , Na ⁺ , Ca ²⁺ , Ba ²⁺ Θειούχα άλατα, εκτός K ⁺ , Na ⁺ , NH ₄ ⁺ , Ca ²⁺ , Ba ²⁺ , Mg ²⁺ Θειικά άλατα Ca ²⁺ , Ba ²⁺ , Pb ²⁺								
Σχετικές ατομικές μάζες A_r (ατομικά βάρη A_B):										
H = 1	C = 12	O = 16	N = 14	Fe = 56	K = 39	Zn = 65	Ca = 40	Cr = 52	I = 127	Cl = 35,5
Mg = 24	S = 32	Ba = 137	Na = 23	Mn = 55	Ti = 48	Br = 80	F = 19	Al = 27	Cu = 63,5	Pb = 208
Sr = 88	Ag = 108	Ni = 59	Si = 28	P = 31	Xe = 131	Au = 197				

ΜΕΡΟΣ Α΄ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

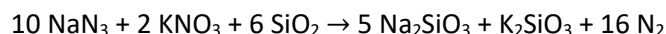
1. Η χημική αντίδραση $N_2 + 3H_2 \rightarrow 2NH_3$, είναι αντίδραση:
 Α. απλής αντικατάστασης Β. σύνθεσης Γ. διπλής αντικατάστασης Δ. διάσπασης
2. Οι συντελεστές α, β, γ, δ στη χημική αντίδραση $\alpha Al_2O_3 + \beta C \rightarrow \gamma Al + \delta CO_2$ είναι αντίστοιχα:
 Α. 4, 3, 2, 3 Β. 2, 3, 3, 4 Γ. 2, 3, 4, 3 Δ. 2, 3, 4, 4
3. Η σωστή σειρά κατάταξης των στοιχείων ${}_8O$, ${}_{12}Mg$, ${}_{16}S$ κατά αυξανόμενου μεγέθους και κατά αυξανόμενης ηλεκτραρνητικότητας είναι αντίστοιχα:
 Α. ${}_8O > {}_{12}Mg > {}_{16}S$ και ${}_8O < {}_{12}Mg < {}_{16}S$ Γ. ${}_8O < {}_{16}S < {}_{12}Mg$ και ${}_{12}Mg < {}_{16}S < {}_8O$
 Β. ${}_{16}S > {}_{12}Mg > {}_8O$ και ${}_8O < {}_{12}Mg < {}_{16}S$ Δ. ${}_{12}Mg < {}_{16}S < {}_8O$ και ${}_{12}Mg > {}_{16}S > {}_8O$
4. Το φωσφορικό άλας του στοιχείου ${}_{20}Q$ έχει τύπο:
 Α. ΩPO_4 Β. $\Omega_2(PO_4)_3$ Γ. $\Omega_3(PO_4)_2$ Δ. $\Omega_3(PO_3)_3$
5. 120 g ενός καθαρού στοιχείου περιέχουν $1,806 \cdot 10^{24}$ άτομα. Το στοιχείο είναι το:
 Α. ${}_{53}^{127}I$ Β. ${}_{24}^{52}Cr$ Γ. ${}_{20}^{40}Ca$ Δ. ${}_{25}^{55}Mn$
6. Τα στοιχεία ${}_6C$ και ${}_8O$ ενώνονται προς σχηματισμό της ένωσης CO_2 . Τα δεσμικά και τα μη δεσμικά ζεύγη ηλεκτρονίων στην ένωση CO_2 είναι αντίστοιχα:
 Α. 4 και 4 Β. 4 και 2 Γ. 2 και 4 Δ. 4 και 2
7. Το χημικό στοιχείο Β έχει τρία ισότοπα και το Θ έχει επίσης τρία ισότοπα. Τα διαφορετικά είδη μορίων $B\Theta_2$ που μπορούν να σχηματιστούν είναι:
 Α. 18 Β. 9 Γ. 27 Δ. 6
8. Το στοιχείο ${}_{20}^{40}Y$ έχει τις ίδιες ιδιότητες με το στοιχείο:
 Α. ${}_{18}^{40}X$ Β. ${}_{12}^{24}\Lambda$ Γ. ${}_{17}^{35}M$ Δ. ${}_{1}^3\Pi$
9. Υδατικό διάλυμα CH_3COOH έχει συγκέντρωση 2,5 Μ. Αραιώνεται με νερό σε εικοσαπενταπλάσιο όγκο. Η συγκέντρωση του αραιωμένου διαλύματος που προκύπτει είναι:
 Α. 0,1 Β. 2,5 Γ. 1 Δ. 2
10. Η καταστατική εξίσωση μπορεί να γραφεί $\lambda \cdot M_r = \rho \cdot R \cdot T$. Το σύμβολο λ παριστάνει:
 Α. τα mol Β. την πίεση Γ. τον όγκο Δ. τη μάζα
11. Ο αριθμός οξείδωσης του θείου στην ένωση $Ca(HSO_4)_2$ είναι:
 Α. +6 Β. +4 Γ. - 4 Δ. +2
12. Το χημικό στοιχείο Υ ανήκει στη 3^η περίοδο και στη 17^η ομάδα του περιοδικού ενώ το χημικό στοιχείο Ω ανήκει στην ίδια περίοδο με το ${}_{35}Br$ και στην ίδια ομάδα με το ${}_{12}Mg$. Τα χημικά στοιχεία Υ, Ω σχηματίζουν την ένωση:
 Α. ΩY_2 Β. $\Omega_2 Y$ Γ. ΩY Δ. ΩY_3
13. Σε δοχείο με κινητό έμβολο εισάγονται 28 g N_2 . Η πίεση του αερίου είναι 2 atm, ο όγκος 10 L και η θερμοκρασία 800 K. Κάποια στιγμή εισάγουμε κάποια επιπλέον ποσότητα N_2 στο δοχείο και παρατηρούμε ότι ο όγκος του αερίου τετραπλασιάζεται, η πίεση παραμένει σταθερή ενώ η θερμοκρασία διπλασιάζεται. Η επιπλέον ποσότητα (σε mol) N_2 που προστέθηκε στο δοχείο είναι:
 Α. 1 Β. 4 Γ. 3 Δ. 2
14. Η αντίδραση της ένωσης Χ με το Na_2SO_3 θα οδηγήσει στην παραγωγή SO_2 αν η ένωση Χ είναι το:
 Α. KCl Β. KI Γ. $NaOH$ Δ. HCl
15. Κατά τον σχηματισμό της ιοντικής ένωσης μεταξύ ${}_{13}A$ και ${}_{16}Γ$, μεταφέρονται συνολικά:
 Α. 2 ηλεκτρόνια από το Α προς το Γ Γ. 3 ηλεκτρόνια από το Γ προς το Α
 Β. 6 ηλεκτρόνια από το Γ προς το Α Δ. 6 ηλεκτρόνια από το Α προς το Γ
16. Τα στοιχεία Α και Λ ανήκουν στην 2η περίοδο. Μαζί δημιουργούν την ιοντική ένωση με χημικό τύπο $A_3\Lambda$. Οι ατομικοί αριθμοί (Ζ) των στοιχείων Α και Λ είναι ίσοι με:

A. $Z(A)=7, Z(\Lambda)=3$ B. $Z(A)=1, Z(\Lambda)=5$ Γ. $Z(A)=1, Z(\Lambda)=3$ Δ. $Z(A)=3, Z(\Lambda)=7$

17. Ο όγκος της αέριας αμμωνίας, μετρημένος σε STP, που περιέχει $0,4 \cdot N_A$ άτομα συνολικά είναι ίσος με:

A. 22,4 L   B. 2,24 L   Γ. 8,96 L   Δ. 4,48 L

18. Η χημική ένωση νατραζίδιο (NaN_3) παρασκευάζεται βιομηχανικά σε μεγάλες ποσότητες και διοχετεύεται στην αυτοκινητοβιομηχανία, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί στην κατασκευή αερόσακων ασφαλείας. Στους σύγχρονους αερόσακους χρησιμοποιείται μίγμα NaN_3 , KNO_3 και SiO_2 . Το αέριο άζωτο που φουσκώνει ακαριαία τον αερόσακο, παράγεται από την αντίδραση:

Ο αερόσακος αυτοκινήτου που κινείται δίπλα σε μια παραλία, περιέχει 260 g νατραζιδίου. Θεωρώντας ότι η μέση θερμοκρασία του παραγόμενου αερίου είναι 100°C ο όγκος του αερίου αζώτου που παράγεται είναι περίπου:

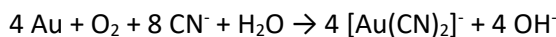
A. 998 L   B. 196 L   Γ. 2 L   Δ. 99 L

19. Η παραγωγή σόδας (Na_2CO_3) μπορεί να γίνει με τη μέθοδο Leblanc. Η μέθοδος αποδίδεται από τη χημική εξίσωση: $\alpha \text{NaCl} + \beta \text{H}_2\text{SO}_4 + \gamma \text{C} + \delta \text{CaCO}_3 \rightarrow \epsilon \text{Na}_2\text{CO}_3 + \sigma\tau \text{CaS} + \zeta \text{HCl} + \eta \text{CO}_2$

Οι συντελεστές της χημικής εξίσωσης είναι:

A. 1,2,2,1,1,1,2,2   B. 2,1,2,1,1,1,2,2   Γ. 2,1,2,2,1,1,1,2   Δ. 2,1,1,2,2,2,1,1

4 20. Η ανάκτηση του χρυσού (Au) από ορυκτά του ή από άμμο, μπορεί να γίνει με επίδραση σε αυτά αραιού διαλύματος KCN, οπότε ο χρυσός σχηματίζει κυανιούχο σύμπλοκο σύμφωνα με την αντίδραση:

Δείγμα χρυσούχου άμμου μάζας 200 g έχει περιεκτικότητα 0,394 % w/w σε χρυσό. Αν για την εξουδετέρωση του παραγόμενου διαλύματος χρησιμοποιήσουμε διάλυμα HCl 0,1M τότε ο απαιτούμενος όγκος του διαλύματος θα είναι:

A. 4,0 mL   B. 10 mL   Γ. 40 mL   Δ. 100 mL

21. Ως αζίδια, χαρακτηρίζονται τα άλατα των μετάλλων με το ιόν N_3^- (π.χ. LiN_3 , $\text{Ca}(\text{N}_3)_2$, $\text{Hg}_2(\text{N}_3)_2$), ενώ ως νιτρίδια χαρακτηρίζονται τα άλατα των μετάλλων με το υποθετικό ιόν N^{3-} (π.χ. Li_3N , Ca_3N_2 , Hg_3N_2). Δίνεται 1g από τις ενώσεις $\text{Ca}(\text{N}_3)_2$, Ca_3N_2 , LiN_3 και Li_3N . Περισσότερα άτομα αζώτου περιέχονται στο:

A. $\text{Ca}(\text{N}_3)_2$ B. Ca_3N_2 Γ. LiN_3 Δ. Li_3N

22. Υδατικό διάλυμα H_2SO_4 έχει συγκέντρωση 0,5 M και πυκνότητα $\rho = 1,05 \text{ g} \cdot \text{mL}^{-1}$. Η % w/w περιεκτικότητα του διαλύματος δίνεται από την έκφραση:

A. 49/1,05   B. 4,9/1,05   Γ. 0,49/10,5   Δ. 9,8/1,05

23. Το στοιχείο ${}_2\text{X}$ παρουσιάζει παρόμοιες χημικές ιδιότητες με το στοιχείο:

A. ${}_{12}\text{E}$ B. ${}_{18}\text{M}$ Γ. ${}_5\text{L}$ Δ. ${}_{14}\text{Φ}$

24. Στις πυρηνικές αντιδράσεις ισχύουν η διατήρηση του φορτίου και η διατήρηση του συνολικού αριθμού των νουκλεονίων. Στη διάσπαση α η οποία περιγράφεται από τη χημική εξίσωση: ${}^{222}_{86}\text{Rn} \rightarrow \text{X} + {}^4_2\text{He}$ Το σωματίδιο X είναι:

A. $^{218}_{85}\text{At}$ **B.** $^{226}_{88}\text{Ra}$ **Γ.** $^{223}_{87}\text{Fr}$ **Δ.** $^{218}_{84}\text{Po}$

25. Στην ετικέτα ενός μπουκαλιού κρασιού αναγράφονται οι τιμές 12% vol και 750 mL. Αν είναι γνωστό ότι το οινόπνευμα έχει πυκνότητα 0,8 g/mL, η ποσότητα του οινοπνεύματος που περιέχεται στο μπουκάλι κρασί είναι:

A. 90 g   **B.** 12 mL   **Γ.** 72 g   **Δ.** 600 g

26. Οι προτάσεις που ακολουθούν αναφέρονται στην περιεκτικότητα υδατικών διαλυμάτων.

i. Διάλυμα ζάχαρης μπορεί να έχει περιεκτικότητα 105 % w/v.

ii. Ένα διάλυμα NaCl χωρίζεται σε δύο μέρη με αναλογία μαζών 2:1. Κάθε μέρος θα έχει την ίδια περιεκτικότητα με το αρχικό διάλυμα.

iii. Μικρή ποσότητα νερού εξατμίζεται από ένα διάλυμα με αποτέλεσμα η περιεκτικότητα του διαλύματος να αυξηθεί.

Ο χαρακτηρισμός των παραπάνω προτάσεων ως σωστών (Σ) ή λανθασμένων (Λ) είναι:

A. Σ, Σ, Σ   **B.** Λ, Λ, Σ   **Γ.** Λ, Σ, Σ   **Δ.** Σ, Λ, Λ

27. Το τρίτο ευγενές αέριο έχει την ίδια ηλεκτρονιακή δομή με:

A. το ιόν του $_{17}\text{Cl}^-$ **B.** το ιόν του $_{19}\text{K}^+$ **Γ.** το ιόν του $_{20}\text{Ca}^{2+}$ **Δ.** όλα τα προηγούμενα

28. Δίνονται τα στοιχεία H, C και N με ατομικούς αριθμούς 1, 6 και 7 αντίστοιχα. Στο μόριο του υδροκυανίου:

A. περιέχεται το ιόν CN^- **Γ.** εμφανίζεται τριπλός ομοιοπολικός δεσμός

B. κεντρικό άτομο είναι το N   **Δ.** όλα τα ηλεκτρόνια είναι δεσμικά

29. Σε ποτήρι ζέσεως που περιέχει άχρωμο υδατικό διάλυμα νιτρικού αργύρου, βυθίζουμε μερικώς ένα χάλκινο έλασμα. Μετά από λίγα λεπτά παρατηρούμε ότι το τμήμα του ελάσματος που είναι βυθισμένο αποκτά ασημί χρώμα, ενώ το διάλυμα χρωματίζεται γαλάζιο. Το νέο χρώμα του διαλύματος αποδίδεται:

A. στην παρουσία ιόντων Cu^{2+}

B. στο μεταλλικό άργυρο που παράγεται

Γ. στα ιόντα Cu^+ που προκύπτουν μέσω αντίδρασης

Δ. στα προϊόντα της αντίδρασης διπλής αντικατάστασης που λαμβάνει χώρα

5

30. Οι παρακάτω προτάσεις αναφέρονται σε χημικές αντιδράσεις.

i. Όταν διαβιβάζεται Br_2 σε υδατικό διάλυμα NaCl, παράγεται αέριο Cl_2 .

ii. Όλα τα ανθρακικά άλατα αντιδρούν με διαλύματα οξέων.

iii. Ένα υδατικό διάλυμα μπορεί να περιέχει ταυτόχρονα τις ουσίες KOH και H_3PO_4 .

Σωστή ή σωστές είναι:

A. μόνο η ii   **B.** οι ii και iii   **Γ.** οι i και iii   **Δ.** όλες

31. 0,5 mol H_2SO_4 περιέχουν τον ίδιο αριθμό ατόμων οξυγόνου με:

A. 11,2 L αερίου CO_2 μετρημένα σε συνθήκες STP   **Γ.** 4 mol HClO

B. 42 g HNO_3 **Δ.** $3,01 \cdot 10^{23}$ μόρια όζοντος (O_3)

32. Μια μάσκα οξυγόνου συνδέεται με δοχείο που περιέχει 5 L οξυγόνου σε πίεση 2 atm και θερμοκρασία 25°C . Αν κάθε εισπνοή αντιστοιχεί σε 0,05 L οξυγόνου σε πίεση 1 atm και θερμοκρασία 37°C , τότε ο αριθμός των εισπνοών που μπορεί να κάνει ένας άνθρωπος είναι περίπου:

A. 100   **B.** 200   **Γ.** 208   **Δ.** 296

33. Τρία διαλύματα NH_3 Δ_1 , Δ_2 και Δ_3 με αντίστοιχες συγκεντρώσεις C_1 , C_2 και C_3 παρασκευάστηκαν ως εξής: Το Δ_1 με διαβίβαση σε νερό 2,24 L αέριας NH_3 (μετρημένα σε συνθήκες STP), δίνοντας διάλυμα όγκου 1 L. Έπειτα, 100 mL του Δ_1 αραιώθηκαν με ίσο όγκο νερού και προέκυψε το Δ_2 . Το Δ_3 όγκου 500 mL, παρασκευάστηκε διαλύοντας 1,12 L αέριας NH_3 (STP), σε 500 mL του Δ_1 . Η σωστή διάταξη των συγκεντρώσεων κατά φθίνουσα σειρά είναι:

A. C_3, C_1, C_2 **B.** C_1, C_3, C_2 **Γ.** C_3, C_2, C_1 **Δ.** C_2, C_1, C_3

34. Κατά την ανάμιξη διαλύματος ιωδιούχου αμμωνίου με διάλυμα υδροξειδίου του νατρίου:

A. δεν πραγματοποιείται χημική αντίδραση   **Γ.** δημιουργείται το άλας NH_4OH

B. παράγονται ιωδιούχο νάτριο, H_2O και N_2 **Δ.** παράγεται μια αέρια ουσία με έντονη οσμή

35. Ο ΜΤ του θειικού θαλίου είναι Ti_2SO_4 και του βαναδικού αμμωνίου είναι NH_4VO_3 . Ο Μοριακός Τύπος του βαναδικού Θαλίου είναι:

- A. $TiVO_3$ B. Ti_2VO_3 Γ. $Ti(VO_3)_2$ Δ. Ti_4VO_3
36. Σε ένα πείραμα υπολογίστηκε πως $6,02 \cdot 10^{20}$ μόρια μια ένωσης του Xe, με τύπο XeF_x έχουν μάζα 0,245 g. Το φθορίδιο το οποίο μελετήθηκε είναι το:
- A. XeF B. XeF_2 Γ. XeF_4 Δ. XeF_6
37. Δεν θα παρατηρηθεί έκλυση αερίου, όταν αναμείξουμε διάλυμα HCl 6 M με:
- A. Al B. Zn Γ. K_2CO_3 Δ. $NaNO_3$
38. Ο αριθμός των νετρονίων που περιέχονται σε 0,025 mol του ισότοπου ^{54}Cr ($Z=24$) είναι:
- A. $1,5 \cdot 10^{22}$ B. $3,1 \cdot 10^{23}$ Γ. $4,5 \cdot 10^{23}$ Δ. $1,2 \cdot 10^{23}$
39. Αναμίξαμε V_A L ενός διαλύματος $NaOH$ 0,1 M, με V_B L αλλού διαλύματος $NaOH$ 0,3 M. Από την ανάμιξη προκύπτει τελικό διάλυμα 0,15 M. Η σχέση των όγκων των διαλυμάτων είναι:
- A. $V_A > V_B$ B. $V_A < V_B$ Γ. $V_A = V_B$ Δ. $V_A = 2V_B$
40. Η θερμική διάσπαση του βαναδικού αμμωνίου περιγράφεται από την παρακάτω χημική εξίσωση :
- $$2NH_4VO_3 \rightarrow V_2O_5 + 2NH_3 + H_2O$$
- Είναι μια αντίδραση:
- A. οξειδωσης του NH_4VO_3 B. αναγωγής του NH_4VO_3 Γ. μεταθετική   Δ. οξειδοαναγωγική

ΜΕΡΟΣ Β΄ – ΑΣΚΗΣΕΙΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΣΚΗΣΗ 1

6 1. Ο περιοδικός πίνακας των χημικών στοιχείων είναι ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα στην επιστήμη, που επηρέασε όχι μόνο τη Χημεία, αλλά και τις υπόλοιπες Φυσικές Επιστήμες. Το 1869 θεωρείται το έτος ανακάλυψης του περιοδικού συστήματος από τον Ρώσο Χημικό Dmitri Mendeleev. Το 2019 είναι η 150^η επέτειος του περιοδικού πίνακα χημικών στοιχείων και ως εκ τούτου έχει ανακηρυχθεί το «Διεθνές Έτος του Περιοδικού Πίνακα Χημικών Στοιχείων (IYPT2019)» από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών και την UNESCO.

Το παρακάτω διάγραμμα αναπαριστά ένα μέρος του περιοδικού πίνακα, στο οποίο αναφέρονται ορισμένα χημικά στοιχεία με γράμματα και όχι με τα σύμβολά τους.

Α											Ζ					
Β	Γ											Τ	Π	Λ	Θ	Φ
Δ	Ε											Ω			Ξ	Μ
	Υ	Σ														
Ψ																

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

2019 IYPT International Year of the Periodic Table of Chemical Elements

1.1 Είναι το πιο ηλεκτραρνητικό από όλα τα χημικά στοιχεία του περιοδικού πίνακα. Αρκετοί από τους πρώτους πειραματιστές σκοτώθηκαν ή κάρηκαν άσχημα κατά τις απόπειρές τους να το διαχωρίσουν από τις ενώσεις τους. Το 1886 ο Γάλλος χημικός Henri Moissan πέτυχε να το απομονώσει, χρησιμοποιώντας ηλεκτρόλυση σε χαμηλή θερμοκρασία. Ένα ορυκτό του στοιχείου που αποτελείται από την ένωση του με το στοιχείο (E), περιγράφηκε το 1530 από τον Georg Agricola για τη χρήση του ως ρευστοποιητή καθώς διευκόλυνε την τήξη μετάλλων ή ορυκτών. Το στοιχείο αυτό, καθώς και ο χημικός τύπος της ένωσής του με το στοιχείο (E) είναι αντίστοιχα:

Α. Θ και ΕΘ₂Β. Α και Ε₂ΑΓ. Ζ και ΕΖ₂Δ. Ψ και ΕΓ₂

1.2 Το στοιχείο (Υ) είναι μια πολύ δραστική αλκαλική γαία. Απομονώθηκε σε καθαρή μορφή το 1808 μέσω ηλεκτρόλυσης του οξειδίου του από τον Humphry Davy. Η αντίδραση του στοιχείου (Υ) με το νερό περιγράφεται από τη χημική εξίσωση:

1.3 Μεταξύ των στοιχείων (Τ) και (Λ) σχηματίζεται ένωση που μελετήθηκε διεξοδικά το 1750 από τον Joseph Black. Αυτός πρόσεξε ότι όταν ο ασβεστόλιθος κατεργάζεται με οξέα παράγει ένα αέριο που ήταν πυκνότερο από τον αέρα και δε συντηρούσε την καύση. Η ένωση αυτή είναι:

Α. ιοντική με αναλογία ατόμων 1:2 αντίστοιχα   Γ. ομοιοπολική με 2 απλούς μη πολικούς δεσμούς
Β. ιοντική ένωση με χημικό τύπο ΤΛ₂   Δ. με 2 διπλούς πολικούς ομοιοπολικούς δεσμούς

1.4 Το 2^ο αλκάλιο απομονώθηκε για πρώτη φορά από τον Humphry Davy το 1807 με ηλεκτρόλυση τήγματος υδροξειδίου του αλκαλίου αυτού. Αυτό είναι το:

Α. στοιχείο Δ

Β. στοιχείο Α

Γ. στοιχείο Β

Δ. στοιχείο Ε

1.5 Τα στοιχεία των οποίων το ιόν με φορτίο -1 καθώς και με φορτίο +3 έχουν ίδια ηλεκτρονιακή δομή με το πλησιέστερο ευγενές αέριο είναι αντίστοιχα:

Α. Θ, Ξ και Π

Β. Α, Θ, Ξ και Ω

Γ. Θ, Ξ και Ω

Δ. Α, Β, Δ, Ψ και Π

1.6 i) Ανήκει στα στοιχεία μετάπτωσης και ανακαλύφθηκε το 1791 από τον W. Gregor και το όνομά του προέρχεται από τους μυθικούς Τιτάνες, με αφορμή την εξαιρετική αντοχή του.

7 ii. Είναι από τα λίγα μεταλλικά χημικά στοιχεία που υγροποιείται κοντά στη θερμοκρασία δωματίου (σ.τ 28,5 °C) και έχει τη μεγαλύτερη ατομική ακτίνα από όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στο διάγραμμα.

iii. Ανακαλύφθηκε το 1894 και χρησιμοποιείται ευρύτατα στους λαμπτήρες φωτισμού. Έχει τοποθετημένα τα ηλεκτρόνια του σε τρεις στιβάδες και το όνομά του σημαίνει «ανενεργό» ή «αδρανές», ως αναφορά στο γεγονός ότι το στοιχείο δεν υφίσταται σχεδόν καμία χημική αντίδραση.

Τα χημικά στοιχεία είναι αντίστοιχα τα:

Α. Ζ, Ψ, Μ

Β. Ψ, Φ, Μ

Γ. Σ, Ζ, Μ

Δ. Σ, Ψ, Μ

1.7 Το 1869 ο Dmitri Mendeleev δημοσίευσε τον δικό του πίνακα, τον οποίο ονόμασε «περιοδικό σύστημα» με τα 56 μέχρι τότε γνωστά στοιχεία. Διαπίστωσε ότι υπήρχαν κενά σε μερικές στήλες και συμπέρανε ότι αυτά έπρεπε να παριστάνουν άγνωστα μέχρι τότε στοιχεία. Έτσι, πρόβλεψε την ύπαρξη του άγνωστου μέχρι τότε χημικού στοιχείου Γερμάνιου (³²Ge) και το ονόμασε εκα-πυρίτιο (ekasilicon) με σύμβολο (Es) καθώς και κάποιες από τις ιδιότητές του, με βάση τη θέση του στον Περιοδικό του Πίνακα και τις ιδιότητες εκείνες των χημικών στοιχείων ¹⁴Si, ⁵⁰Sn, ³⁰Zn και ³⁴Se. Για τον ψευδάργυρο είναι γνωστή η συνήθης οξειδωτική του κατάσταση. Για τα υπόλοιπα στοιχεία δίνεται ο πίνακας που ακολουθεί.

Χημικό στοιχείο	Κασσίτερος (⁵⁰ Sn)	Πυρίτιο (¹⁴ Si)	Σελήνιο (³⁴ Se)
Τιμές αριθμού οξείδωσης	+2, +4	-4, +4	-2, +4, +6

Ο μοριακός τύπος του χλωριούχου γερμάνιου είναι:

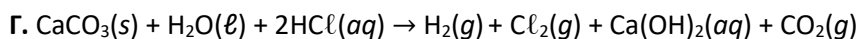
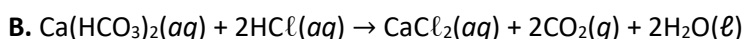
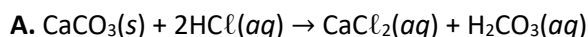
Α. GeCl₆Β. GeCl₄Γ. GeCl₂Δ. GeOCl₂

ΑΣΚΗΣΗ 2

2. Για να διαλύσουμε το πουρί (κυρίως ανθρακικό ασβέστιο) από διάφορα αντικείμενα, χρησιμοποιούμε καθαριστικό που περιέχει οξύ. Στο δοχείο ενός τέτοιου καθαριστικού, αναγράφονται οι παρακάτω πληροφορίες:

ΥΔΡΟΧΛΩΡΙΚΟ ΟΞΥ
ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 14 % κ.β

2.1. Η χημική εξίσωση της αντίδρασης που λαμβάνει χώρα όταν διαλύεται το πουρί είναι:

2.2. Με ογκομετρικό κύλινδρο πήραμε 5,0 mL από το περιεχόμενο του δοχείου με το καθαριστικό. Έπειτα ζυγίσαμε την παραπάνω ποσότητα και βρήκαμε ότι αντιστοιχεί σε μάζα 5,4 g. Για να παρασκευάσουμε 250 mL διαλύματος Δ₁ συγκέντρωσης 0,1 M θα χρειαστούμε από το περιεχόμενο του δοχείου ποσότητα ίση με:

- 8 A. 6,0 mL   B. 65,0 g   Γ. 0,80 mL   Δ. 0,91 g

2.3. Σε 150 mL του διαλύματος Δ₁ διαβιβάζονται x L αερίου HCl, μετρημένα σε συνθήκες STP, χωρίς να μεταβληθεί ο όγκος του διαλύματος. Ακολουθεί προσθήκη 50,0 mL διαλύματος HCl (Δ₂) περιεκτικότητας 4,38 % w/v. Τελικά προκύπτει διάλυμα (Δ₃) περιεκτικότητας 1,79% w/w και πυκνότητας 1,02 g/mL. Το x ισούται με:

- A. 4,48   B. 2,80   Γ. 1,90   Δ. 0,56

2.4. Μέταλλο M εμφανίζεται στις ενώσεις του με αριθμό οξείδωσης +3. Στο διάλυμα (Δ₃) που προέκυψε από την προηγούμενη ανάμειξη ρίχνουμε ένα μικρό κομμάτι του μετάλλου M. Μετά από λίγα λεπτά παρατηρούμε άνοδο της θερμοκρασίας και παραγωγή αερίου. Από τη μέτρηση του pH του τελικού διαλύματος συμπεραίνουμε ότι καταναλώθηκε ολόκληρη η ποσότητα του οξέος. Η χλωριούχος ένωση που παράγεται έχει μάζα 4,45 g και περιέχει $6,02 \cdot 10^{22}$ άτομα Cl. Η σχετική ατομική μάζα του μετάλλου M είναι:

- A. 11   B. 27   Γ. 52   Δ. 56

2.5. 45 g του μετάλλου M αναμειγνύονται με περίσσεια του καθαριστικού υγρού. Το κλάσμα $\left(\frac{\text{mol αερίου προϊόντος}}{\text{mol μετάλλου}}\right)$ είναι ίσο με την αναλογία των αντίστοιχων συντελεστών στη χημική εξίσωση. Το παραγόμενο αέριο διαβιβάζεται σε δοχείο σταθερού όγκου όπου ασκεί πίεση 4,1 atm σε θερμοκρασία 27°C. Στο δοχείο εισάγεται και ισομοριακή ποσότητα He με συνέπεια την αύξηση της πίεσης. Η πυκνότητα του αερίου μίγματος (σε g/L) στους 27°C είναι ίση με:

- A. 2   B. 1,8   Γ. 1   Δ. 0,7

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

ASSOCIATION
OF GREEK CHEMISTS

Ν. Π. Δ. Δ. Ν. 1804/1988

Κάνιγγος 27

106 82 Αθήνα

Τηλ.: 210 38 21 524

210 38 29 266

Fax: 210 38 33 597

<http://www.eex.gr>

E-mail: info@eex.gr

27 Kaningos Str.

106 82 Athens

Greece

Tel. ++30 210 38 21 524

++30 210 38 29 266

Fax: ++30 210 38 33 597

<http://www.eex.gr>

E-mail: info@eex.gr

34^{ος}

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΧΗΜΕΙΑΣ

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο, 15 Μαΐου 2021

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (κατ' αλφαβητική σειρά)

Ανέστης Θεοδώρου

Αβραάμ Μαυρόπουλος

Γιώργος Μελιδωνέας

Φιλλένια Σιδέρη

Αντώνης Χρονάκης

Οργανώνεται από την
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ
υπό την αιγίδα του

Α ΜΕΡΟΣ – ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

1. Από τα ακόλουθα διαλύματα έχει μικρότερη % w/w περιεκτικότητα σε ζάχαρη αυτό που σχηματίζεται όταν αναμειγνύονται:

- A. 200,0 g νερό με 50,0 g ζάχαρη
- B. 100,0 g νερό με 25,0 g ζάχαρη
- Γ. 270,0 g νερό με 30,0 g ζάχαρη
- Δ. 42,0 g νερό με 8,0 g ζάχαρη

2. Πολωμένο ομοιοπολικό δεσμό με υδρογόνο (${}^1\text{H}$) σχηματίζει το στοιχείο:

- A. ${}^1\text{H}$
- B. ${}_{16}\text{Z}$
- Γ. ${}_{18}\Psi$
- Δ. ${}_{12}\Omega$

3. Από τους παρακάτω συνδυασμούς, μία δεδομένη μάζα ιδανικού αερίου ασκεί την μικρότερη πίεση όταν έχει:

- A. υψηλή θερμοκρασία και μικρό όγκο
- B. υψηλή θερμοκρασία και μεγάλο όγκο
- Γ. χαμηλή θερμοκρασία και μικρό όγκο
- Δ. χαμηλή θερμοκρασία και μεγάλο όγκο

4. Η διαλυτότητα της ένωσης X στο H_2O , όταν αυξάνεται η θερμοκρασία από τους 20°C στους 40°C ελαττώνεται, ενώ όταν αυξάνεται η πίεση αυξάνεται. Η ένωση X μπορεί να είναι:

- A. NaCl(s)
- B. $\text{NH}_3(\text{g})$
- Γ. CaO(s)
- Δ. KOH(s)

5. Ο αριθμός ατόμων σε 0,50 mol ακετόνης (CH_3COCH_3), είναι:

- A. $3,01 \cdot 10^{23}$
- B. $3,01 \cdot 10^{24}$
- Γ. $6,02 \cdot 10^{23}$
- Δ. $6,02 \cdot 10^{24}$

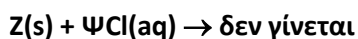
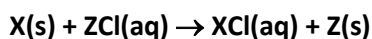
6. Μεταξύ των στοιχείων ${}^7\text{X}$, ${}^8\Psi$, ${}_{10}\text{Z}$, ${}_{12}\Lambda$, ${}_{16}\text{M}$ και ${}_{19}\Theta$, παρόμοιες χημικές ιδιότητες εμφανίζουν τα στοιχεία:

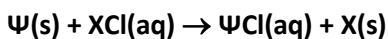
- A. X, Ψ, Z
- B. Ψ και M
- Γ. Λ και M
- Δ. κανένα

7. $0,6 N_A$ άτομα συνολικά περιέχονται σε 4,48 L, μετρημένα σε STP:

- A. NO
- B. NO_2
- Γ. N_2O_3
- Δ. N_2O_4

8. Για τα μέταλλα X, Ψ, Z ισχύει ότι:

Η σειρά δραστηριότητας των X, Ψ, Z είναι:

- A. $Z > \Psi > X$
 B. $X > \Psi > Z$
 Γ. $\Psi > Z > X$
 Δ. $\Psi > X > Z$

9. Δίνεται ο διπλανός πίνακας και οι σχετικές ατομικές μάζες: $A_{r,H}=1$, $A_{r,S}=32$, $A_{r,O}=16$. Η σωστή αντιστοίχιση των

Ουσία	
1. H_2S	A. Έχει σχετική μοριακή μάζα 80
2. SO_2	B. 0,1 mol του έχουν μάζα 3,4 g
3. SO_3	Γ. 4,48 L του μετρημένα σε STP, έχουν μάζα ίση με 12,8 g
4. H_2SO_4	Δ. Έχει περιεκτικότητα σε οξυγόνο 65,3%w/w

ενώσεων της στήλης Α με τις πληροφορίες της στήλης Β είναι:

- A. 1-B, 2-Γ, 3-A, 4-Δ   B. 1-B, 2-Δ, 3-A,4-Γ
 Γ. 1-Δ, 2-B, 3-A, 4-Γ   Δ. 1-B, 2-A, 3-Γ, 4-Δ

10. Το % σφάλμα δίνεται από τον τύπο:

$$(\text{πειραματική τιμή} - \text{πραγματική τιμή}) \cdot 100 / \text{πραγματική τιμή}.$$

Ακολουθώντας μια πειραματική διαδικασία, προσδιορίσαμε τη σχετική μοριακή μάζα του ευγενούς αερίου αργό στην τιμή 32. Το ποσοστό σφάλματος (σε απόλυτη τιμή) είναι:

- A. 8,0%
 B. 20%
 Γ. 25%
 Δ. 80%

11. Από τις επόμενες αντιδράσεις δεν πραγματοποιείται η αντίδραση που περιγράφεται από τη χημική εξίσωση:

- A. $HCl(aq) + AgNO_3(aq) \rightarrow$
 B. $HCl(aq) + CaS(aq) \rightarrow$
 Γ. $HCl(aq) + Na_2CO_3(aq) \rightarrow$
 Δ. $HCl(aq) + NH_4NO_3(aq) \rightarrow$

12. Οι προτάσεις που ακολουθούν, αναφέρονται σε χημικές ιδιότητες ουσιών.

- i. Ένα οξείδιο αν δεν είναι βασικό θα είναι όξινο.
 ii. Το νάτριο όταν διαλυθεί στο νερό σχηματίζει διάλυμα το οποίο μπορεί να έχει $pH = 7$ σε $\theta = 25^\circ C$.

iii. Η ασπιρίνη περιέχει ως δραστικό συστατικό το ακετυλοσαλικυλικό οξύ και γι' αυτό είναι κατάλληλη για την αντιμετώπιση του πόνου από τις «καούρες» στο στομάχι.

Ο χαρακτηρισμός των παραπάνω προτάσεων ως σωστών (Σ) ή λανθασμένων (Λ) είναι:

A. Λ, Λ, Λ

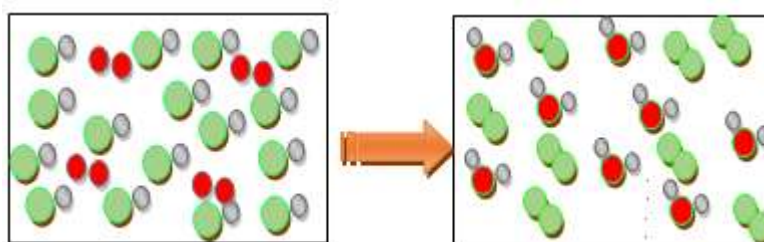
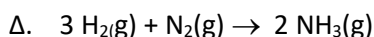
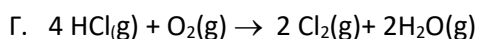
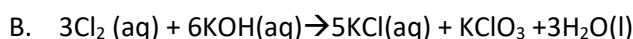
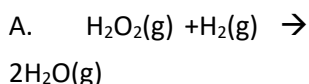
B. Σ, Λ, Σ

Γ. Σ, Σ, Λ

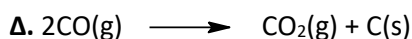
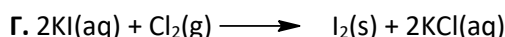
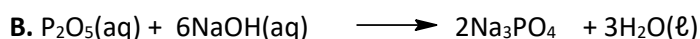
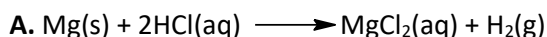
Δ. Λ, Σ, Λ

13. Τα προσομοιώματα που ακολουθούν παριστάνουν μόρια ουσιών που αποτελούν αντιδρώντα και προϊόντα μιας χημικής αντίδρασης.

Η χημική εξίσωση που περιγράφει καλύτερα την αντίδραση αυτή είναι:

14. Από τις ακόλουθες χημικές εξισώσεις αναπαριστά μεταθετική αντίδραση η:

15. Το στοιχείο ${}_{16}^{32}\text{X}$ βρίσκεται στον Περιοδικό πίνακα:

A. στην 1^η ομάδα και 3^η περίοδο και έχει σχετική ατομική μάζα 16

B. στην 16^η ομάδα και 4^η περίοδο και έχει σχετική ατομική μάζα 32

Γ. στην 15^η ομάδα και 3^η περίοδο και έχει σχετική ατομική μάζα 16

Δ. στην 16^η ομάδα και 3^η περίοδο και έχει σχετική ατομική μάζα 32

16. Τα χημικά στοιχεία A, B και Γ έχουν ατομικούς αριθμούς (x-2), (x-1), (x+1) αντίστοιχα. Το χημικό στοιχείο Γ ανήκει στην 3^η περίοδο του περιοδικού πίνακα και το χημικό στοιχείο B είναι ευγενές αέριο. Η ένωση που σχηματίζουν τα χημικά στοιχεία A και Γ είναι:

A. ιοντική με χημικό τύπο A₃Γ

B. ιοντική με χημικό τύπο ΓA₂

Γ. ομοιοπολική με μοριακό τύπο ΑΓ

Δ. ιοντική με χημικό τύπο ΓΑ

17. Η A_{r,O}=16, A_{r,Pb}=208. Η μάζα ενός μορίου PbO₂ είναι ίση με:

- A. 232,00 g   B. 216,00 g   Γ. $3,99 \cdot 10^{-22}$ g   Δ. $232,00 \cdot 10^{-23}$ g

18. Το SrCl_2 είναι ιοντική ένωση. Αυτό αποδεικνύεται από το ότι:

- A. αποτελείται από άτομα διαφορετικής ηλεκτραρνητικότητας
 B. έχει υψηλό σημείο τήξης
 Γ. διαλύεται στο νερό
 Δ. το τήγμα της είναι αγωγός του ηλεκτρικού ρεύματος

19. Η στιβάδα με $n=5$ (O), όταν είναι εξωτερική στιβάδα μπορεί να έχει το πολύ μέχρι:

- A. 2 ηλεκτρόνια   B. 8 ηλεκτρόνια
 Γ. 18 ηλεκτρόνια   Δ. 32 ηλεκτρόνια

20. Αέριο μείγμα περιέχει CH_4 ($M_r = 16$) και SO_2 ($M_r = 64$) με αναλογία μαζών 1:8.

Ο λόγος των mol των ουσιών είναι αντίστοιχα:

- A. 1:8
 B. 1:2
 Γ. 1:1
 Δ. 2:1

21. Από τις ακόλουθες ενώσεις το Mn έχει τον μεγαλύτερο αριθμό οξείδωσης στην:

- A. MnO_2
 B. MnCl_2
 Γ. Mn_2O_3
 Δ. MnSO_4

22. Διάλυμα $\text{NaCl}(\text{aq})$ έχει περιεκτικότητα 16,0 % w/w και 20,0 % w/V.

Η πυκνότητα του διαλύματος είναι:

- A. 0,32 g/mL
 B. 1,25 g/mL
 Γ. 2,00 g/mL
 Δ. 3,20 g/mL

23. Δοχείο περιέχει 1 L διαλύματος (Δ_1) H_2SO_4 περιεκτικότητας 19,6%w/v. Το διάλυμα μοιράζεται σε 4 όμοια δοχεία των 250 mL. Η περιεκτικότητα του κάθε διαλύματος είναι:

- A. 19,6% w/v   B. 9,8% w/v   Γ. 4,9% w/v   Δ. 1,0 mol/L

24. Στερεό NaCl διαλύεται στο νερό και σχηματίζεται κορεσμένο διάλυμα στους 20° C. Αν το διάλυμα ψυχθεί στους 10°C τότε:

- A. Η μάζα του διαλύματος ελαττώνεται
- B. Το διάλυμα μετατρέπεται σε ακόρεστο
- Γ. Η περιεκτικότητα του διαλύματος παραμένει σταθερή
- Δ. Ισχύουν όλα τα παραπάνω

25. Από τους επόμενους χημικούς τύπους του θειικού άλατος ενός μετάλλου M, είναι λανθασμένος:

- A. $M_2(SO_4)_3$
- B. M_3SO_4
- Γ. MSO_4
- Δ. M_2SO_4

26. Το ιόν Σ^{3+} ενός στοιχείου Σ έχει τον ίδιο αριθμό ηλεκτρονίων με το 2^ο ευγενές αέριο. Ο ατομικός αριθμός του στοιχείου Σ είναι:

- A. 5
- B. 11
- Γ. 13
- Δ. 20

27. Η νιτρογλυκερίνη $C_3H_5N_3O_9$ χρησιμοποιείται στην παρασκευή εκρηκτικών. Παρακάτω δίνεται η μη ισοσταθμισμένη χημική εξίσωση της αντίδρασης αποσύνθεσής της.

Αν ισοσταθμίσουμε τη χημική εξίσωση με τους μικρότερους ακέραιους αριθμούς, ο συντελεστής της νιτρογλυκερίνης είναι:

- A. 8
- B. 4
- Γ. 2
- Δ. 1

28. Η σχετική μοριακή μάζα της ένωσης HIOx είναι ίση με 176 ($A_{r,H}=1$, $A_{r,I}=127$ και $A_{r,O}=16$).

Η ένωση αυτή ονομάζεται:

- A. υδροϊώδιο
- B. ιωδιώδες οξύ
- Γ. ιωδικό οξύ
- Δ. υπερϊωδικό οξύ

29. Το όζον στα κατώτερα στρώματα της ατμόσφαιρας είναι περιβαλλοντικός ρύπος αρκετά επικίνδυνος, ιδίως για όσους έχουν αναπνευστικά προβλήματα. Το όριο συναγερμού για την περιεκτικότητα του ατμοσφαιρικού αέρα σε όζον (O_3) είναι 0,19 ppm. Ένα δείγμα αέρα μάζας 24 g περιέχει 12 μg O_3 . Με βάση την μέτρηση αυτή:

- A. Δεν είναι απαραίτητο να ληφθούν μέτρα για τον πληθυσμό
- B. Βρισκόμαστε στο όριο συναγερμού
- Γ. Είναι απαραίτητο να ληφθούν μέτρα για τον πληθυσμό
- Δ. Δεν μπορούμε να αποφασίσουμε αν πρέπει να ληφθούν μέτρα για τον πληθυσμό

30. Το κορεσμένο διάλυμα του Li_2SO_4 περιέχει 34,0 g Li_2SO_4 σε 100 g H_2O στους 20°C.

Η %w/w περιεκτικότητα του κορεσμένου διαλύματος Li_2SO_4 στους 20°C είναι:

A. 18,0   B. 25,4   Γ. 26,5   Δ. 36,0

31. Ίσοι όγκοι των αερίων CH₄ και CO μετρημένοι στις ίδιες συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίας έχουν λόγο μαζών αντίστοιχα:

A. 1/1   B. 1/2   Γ. 4/7   Δ. 3/4

32. Δίνονται οι σχετικές ατομικές μάζες $A_{r,H}=1$, $A_{r,Br}=80$. Με ανάμειξη ενός διαλύματος HBr 8,1%w/v με ένα διάλυμα HBr 0,5 M μπορεί να παρασκευαστεί ένα διάλυμα με συγκέντρωση:

A. 0,1 M   B. 0,4 M   Γ. 0,8 M   Δ. 1,0 M

33. Αν διαλυθεί ζάχαρη σε νερό και η αναλογία μαζών ζάχαρης-νερού είναι 1:3, η % w/w περιεκτικότητα του διαλύματος που παρασκευάζεται είναι:

A. 3,33%   B. 12,00%   Γ. 25,00%   Δ. 33,33%

34. Τα στοιχεία A, B, Γ, Δ βρίσκονται στην ίδια περίοδο του περιοδικού πίνακα και στις ομάδες 2, 8, 9, 12 αντίστοιχα. Η χημική ένωση η οποία παρουσιάζει υψηλότερη %w/w περιεκτικότητα σε χλώριο είναι:

A. ACl₂   B. BCl₂   Γ. ΓCl₂   Δ. ΔCl₂

35. Ο αριθμός οξείδωσης του αζώτου (N) στην ένωση HNO_x είναι +3. Η σχετική μοριακή μάζα της ένωσης HNO_x είναι:

A. 31   B. 46   Γ. 47   Δ. 63

36. Όλα τα σωματίδια μιας από τις παρακάτω ομάδες περιέχουν περισσότερα ηλεκτρόνια από νετρόνια. Η ομάδα αυτή είναι η:

A. ${}^{14}_7\text{N}$, ${}^{16}_8\text{O}$, ${}^{11}_6\text{C}$

B. ${}^{14}_7\text{N}^{3-}$, ${}^{16}_8\text{O}^{2-}$, ${}^{11}_6\text{C}^{4+}$

Γ. ${}^{14}_7\text{N}$, ${}^{16}_8\text{O}$, ${}^{11}_6\text{C}^{4-}$

Δ. ${}^{14}_7\text{N}^{3-}$, ${}^{16}_8\text{O}^{2-}$, ${}^{11}_6\text{C}$

37. Το στοιχείο A ανήκει στη 1^η ομάδα και τη 4^η περίοδο. Το στοιχείο B ανήκει στην 16^η ομάδα και την 3^η περίοδο. Ο χημικός τύπος της ένωσης μεταξύ των A και B είναι:

A. AB   B. A₂B   Γ. AB₂   Δ. AB₃

38. Ο φωσφόρος βρίσκεται σε διαφορετικές αλλοτροπικές μορφές. Όταν απαντά ως τετρατομικό μόριο P₄, ο αριθμός οξείδωσης του φωσφόρου είναι:

A. 0   B. 2   Γ. 3   Δ. 4

39. Ένας μαθητής σε ένα παιχνίδι γνώσεων προσπαθεί να βρει τους ατομικούς αριθμούς των στοιχείων Α, Β, Γ που έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

i. Το στοιχείο Α ανήκει στην ίδια ομάδα με το θείο ($_{16}\text{S}$) και είναι το πρώτο στοιχείο της ομάδας του.

ii. Το στοιχείο Β ανήκει στην ίδια περίοδο με το κάλιο ($_{19}\text{K}$) και ανήκει στις αλκαλικές γαίες.

iii. Το στοιχείο Γ ανήκει στα ευγενή αέρια και η εξωτερική του στοιβάδα είναι η L.

Οι ατομικοί αριθμοί των Α, Β, Γ αντίστοιχα είναι:

A. 8, 12, 10

B. 9, 20, 2

Γ. 8, 20, 10

Δ. 8, 12, 18

40. Μεταλλικό ασβέστιο διαλύεται στο νερό και προκύπτει διάλυμα Δ και αέριο Α. Το αέριο Α αντιδρά με Br_2 και το προϊόν Β διαβιβάζεται σε διάλυμα AgNO_3 , οπότε καταβυθίζεται υποκίτρινο ίζημα Γ. Οι ενώσεις Β και Γ είναι αντίστοιχα:

A. $\text{Ca}(\text{OH})_2$ - AgBr

B. HBr - AgBr

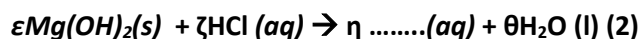
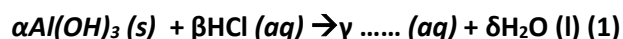
Γ. $\text{Ca}(\text{OH})_2$ - CaBr_2

Δ. HBr - CaBr_2

Β ΜΕΡΟΣ: ΑΣΚΗΣΕΙΣ**ΑΣΚΗΣΗ 1 (1+2+2+4+1+3+1+3+3)**

Τα αντιόξινα φάρμακα χρησιμοποιούνται για να εξουδετερώσουν το υδροχλωρικό οξύ της γαστρικής έκκρισης, το οποίο προκαλεί καούρες και δυσφορία. Τα δραστικά συστατικά ενός πολύ γνωστού φαρμάκου είναι ένας συνδυασμός δύο συστατικών, του υδροξειδίου του αργιλίου και του υδροξειδίου του μαγνησίου καθώς και σιμεθικόνης η οποία ανακουφίζει από το μετεωρισμό (φούσκωμα).

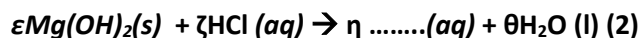
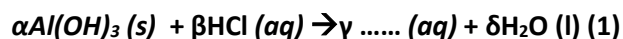
Οι αντιδράσεις που πραγματοποιούνται στο στομάχι περιγράφονται από τις μη ισοσταθμισμένες χημικές εξισώσεις:

1.1. Οι αντιδράσεις:

- A. είναι οξειδοαναγωγικές
- B. ανήκουν στην κατηγορία της διπλής αντικατάστασης
- Γ. ανήκουν στην κατηγορία της απλής αντικατάστασης
- Δ. ανήκουν στην κατηγορία της εξουδετέρωσης

1.2. Οι συντελεστές α,β,γ,δ και ε,ζ,η,θ στις χημικές εξισώσεις:

είναι αντίστοιχα:

- A. 1,2,1,2 – 1,3,1,2
- B. 1,3,1,3 – 1,1,1,1
- Γ. 1,3,1,3 – 1,2,1,2
- Δ. 1,2,2,2 – 1,2,1,2

1.3. Μια συσκευασία περιέχει 10 δισκία συνολικής μάζας 10 γραμμαρίων. Κάθε δισκίο περιέχει 233,0 mg υδροξείδιο του αργιλίου και 83,4 mg υδροξείδιο του μαγνησίου.

Η περιεκτικότητα του φαρμάκου σε υδροξείδιο του μαγνησίου και υδροξείδιο του αργιλίου αντίστοιχα είναι:

- A. 2,33%w/w- 0,84%w/w
- B. 8,34%w/w -23,30%w/w
- Γ. 23,33%w/w- 8,40%w/w
- Δ. 23,33%w/w- 0,84%w/w

1.4. Κάθε δισκίο περιέχει 233,0 mg υδροξείδιο του αργιλίου και 83,4 mg υδροξείδιο του μαγνησίου. Το υδροξείδιο του αργιλίου είναι πρακτικά αδιάλυτο στο νερό, ενώ η διαλυτότητα του υδροξειδίου του μαγνησίου είναι 0,9 mg ανά 100 mL νερό σε

θερμοκρασία περιβάλλοντος. Ο όγκος του νερού ο οποίος απαιτείται για να διαλυθεί το υδροξείδιο του μαγνησίου που περιέχεται σε δύο δισκία αντιόξινου φαρμάκου είναι:

- A. 100,00 mL
- B. 1853,33 mL
- Γ. 9266,67 mL
- Δ. 18533,33 mL

1.5. Το διάλυμα Δ1, που προκύπτει στο ερώτημα 1.4., είναι:

- A. Υπέρκορο διάλυμα
- B. Όξινο διάλυμα
- Γ. Κορεσμένο διάλυμα
- Δ. Ακόρεστο διάλυμα

1.6. Αν ο όγκος του διαλύματος Δ1 (ερώτημα 1.4.) δεν μεταβλήθηκε με την προσθήκη των δύο δισκίων, η συγκέντρωση του σε υδροξείδιο του μαγνησίου είναι:

- A. $8,0 \cdot 10^{-5}$ M
- B. $1,6 \cdot 10^{-4}$ M
- Γ. $8,0 \cdot 10^{-4}$ M
- Δ. $16,7 \cdot 10^{-5}$ M

1.7. Σε 5 L διαλύματος Δ1 προστίθεται ακόμη ένα δισκίο αντιόξινου φαρμάκου.

Από τις ακόλουθες προτάσεις σωστή είναι:

- A. Η συγκέντρωση του διαλύματος που σχηματίζεται σε υδροξείδιο του μαγνησίου είναι $2,4 \cdot 10^{-4}$ M
- B. Όλο το υδροξείδιο του μαγνησίου που περιέχεται στο δισκίο καταβυθίζεται ως ίζημα.
- Γ. Αν ο όγκος του τελικού διαλύματος είναι ίδιος με τον αρχικό, το τελικό διάλυμα έχει περιεκτικότητα 0,42% w/w σε υδροξείδιο του μαγνησίου
- Δ. Αν ελαττωθεί η θερμοκρασία του διαλύματος, το υδροξείδιο του μαγνησίου του νέου δισκίου μπορεί να διαλυθεί.

1.8. Ορισμένος όγκος V1 διαλύματος Δ1 αραιώνεται με νερό και σχηματίζονται 100 mL διαλύματος Δ2 με συγκέντρωση $4,0 \cdot 10^{-5}$ M. Ο όγκος του νερού που χρησιμοποιήθηκε είναι:

- A. 25 mL
- B. 50 mL
- Γ. 75 mL
- Δ. 100 mL

1.9. Τα διαλύματα Δ1 και Δ2 αναμειγνύονται με αναλογία όγκων 5/2 αντίστοιχα και σχηματίζεται διάλυμα Δ3. Η περιεκτικότητα του διαλύματος που σχηματίζεται είναι:

- A. $3,5 \cdot 10^{-4}\%$ w/V
- B. $6,1 \cdot 10^{-4}\%$ w/V
- Γ. $7,3 \cdot 10^{-4}\%$ w/V
- Δ. $9,0 \cdot 10^{-4}\%$ w/V

ΑΣΚΗΣΗ 2 (1+5+5+5+4)

Η χλωρίνη είναι ένα από τα πιο γνωστά οικιακά καθαριστικά-απολυμαντικά.

Στις διπλανές εικόνες παρατίθενται ορισμένες από τις πληροφορίες που αναγράφονται σε ένα δοχείο χλωρίνης.

750 mL

Απολυμαντικός παράγοντας:
Υποχλωριώδες νάτριο
4,50 g στα 100 g

2.1. Οι επικίνδυνες χημικές ουσίες φέρουν υποχρεωτικά στις συσκευασίες τους ετικέτες που επισημαίνουν τους κινδύνους από την χρήση τους. Παρατηρώντας προσεκτικά το παραπάνω σύμβολο επικινδυνότητας μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το περιεχόμενο του δοχείου είναι:

- A. Οξειδωτικό.
- B. Επικίνδυνο για το περιβάλλον.
- Γ. Διαβρωτικό.
- Δ. Τοξικό.

750 mL

Απολυμαντικός παράγοντας:
Υποχλωριώδες νάτριο
4,50 g στα 100 g

2.2. Η χλωρίνη είναι ένα από τα πιο γνωστά οικιακά καθαριστικά-απολυμαντικά.

Στις διπλανές εικόνες παρατίθενται ορισμένες από τις πληροφορίες που αναγράφονται σε ένα δοχείο χλωρίνης.

Η πυκνότητα της χλωρίνης είναι ίση με 1,02 g/mL και ο χημικός τύπος του υποχλωριώδους ιόντος είναι ClO^- . Η περιεκτικότητα της χλωρίνης σε υποχλωριώδες νάτριο είναι:

- A. 4,50% w/v
- B. $1,02 \cdot 10^3$ g/L
- Γ. $8,91 \cdot 10^{-1}$ M
- Δ. $6,16 \cdot 10^{-1}$ mol/L

2.3. Στα πολύ αραιά υδατικά διαλύματα θεωρούμε ότι η πυκνότητα πρακτικά ταυτίζεται με την πυκνότητα του νερού, δηλαδή $\rho_{\Delta} = \rho_{\text{ΝΕΡΟΥ}} = 1$ g/mL. Για αυτό το είδος διαλυμάτων, χρησιμοποιείται η περιεκτικότητα «ppm» που μεταφράζεται ως «μέρη στο εκατομμύριο». Για παράδειγμα, υδατικό διάλυμα NaCl 3 ppm, σημαίνει ότι περιέχει 3 μέρη άλατος σε 1.000.000 μέρη διαλύματος ή πιο απλά 3 g NaCl σε 10^6 g διαλύματος.

Για την απολύμανση του νερού μιας πισίνας, χρησιμοποιήθηκε διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου μεγαλύτερης περιεκτικότητας σε σχέση με τη χλωρίνη. Αμέσως μετά την ανάμειξη του απολυμαντικού με το νερό της πισίνας, η περιεκτικότητα σε υποχλωριώδες νάτριο βρέθηκε ίση με 1,0 ppm. Η τιμή αυτή ισοδυναμεί με συγκέντρωση (σε mol/L):

- A. $1,0 \cdot 10^{-6}$
- B. $1,3 \cdot 10^{-5}$
- Γ. $1,9 \cdot 10^{-5}$
- Δ. $1,0 \cdot 10^{-3}$

2.4. Η χλωρίνη είναι ένα από τα πιο γνωστά οικιακά καθαριστικά-απολυμαντικά.

Στις διπλανές εικόνες παρατίθενται ορισμένες από τις πληροφορίες που αναγράφονται σε ένα δοχείο χλωρίνης.

750 mL

Απολυμαντικός παράγοντας:
Υποχλωριώδες νάτριο
4,50 g στα 100 g

Η πισίνα στην οποία έγινε απολύμανση του νερού, έχει ορθογώνιο σχήμα και μήκος 6,0 m, πλάτος 3,0 m, βάθος 1,5 m. Για να επιτύχουμε την ίδια συγκέντρωση υποχλωριώδους νατρίου στο νερό της πισίνας, αντί για το ειδικό απολυμαντικό μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ένα μέρος (κλάσμα) N του περιεχομένου του δοχείου χλωρίνης που έχει όγκο 750 mL. Το N ως ποσοστό ισούται με:

- A. 76%
- B. 67%

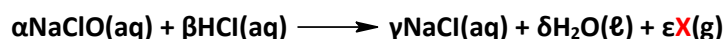
Γ. 50%

Δ. 25%

2.5. Το τρέχον σχολικό έτος ο Νίκος είναι μαθητής της Α΄ Λυκείου και το αγαπημένο του μάθημα στο Γυμνάσιο ήταν η Χημεία, αφού ο καθηγητής παρουσίαζε πολύ συχνά πειράματα στην τάξη.

Η μητέρα του Νίκου ετοιμάζεται να αραιώσει χλωρίνη με νερό για να καθαρίσει-απολυμάνει ένα μικρό δωμάτιο που έχει όγκο 60 m³. Δίπλα στο δοχείο της χλωρίνης βρίσκεται το πορτοκαλί δοχείο του υδροχλωρικού οξέος συγκέντρωσης 4,4 M. Η μητέρα του Νίκου σκοπεύει να προσθέσει 25 mL από αυτό στο μείγμα, διότι πιστεύει ότι έτσι θα καθαρίσει καλύτερα. Ο Νίκος υψώνοντας τον τόνο της φωνής του, λέει στη μητέρα του να μην αναμείξει τη χλωρίνη με το περιεχόμενο του πορτοκαλί δοχείου, διότι θα παραχθεί μια επικίνδυνη ουσία η οποία είχε χρησιμοποιηθεί στον Α Παγκόσμιο Πόλεμο ως πολεμικό αέριο!

Αν η μητέρα του Νίκου προχωρούσε στην ανάμιξη των διαλυμάτων, θα λάμβανε χώρα η αντίδραση που περιγράφεται από τη μη ισοσταθμισμένη χημική εξίσωση:

όπου το X παριστάνει το μόριο του επικίνδυνου αερίου.

Για τις ποσότητες των ουσιών που αντιδρούν και παράγονται ισχύει ότι τα $n_X/n_{\text{HCl}} = \epsilon/\beta$, δηλαδή τα mol είναι ανάλογα των συντελεστών των ουσιών στην χημική εξίσωση της αντίδρασης.

Αν το επικίνδυνο αέριο εκλυόταν στο χώρο του δωματίου σε θερμοκρασία 25 °C, θα ασκούσε πίεση σε atm:

Α. $2,2 \cdot 10^{-5}$ Β. $4,5 \cdot 10^{-5}$ Γ. $2,2 \cdot 10^{-2}$ Δ. $4,5 \cdot 10^{-2}$